

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Kommunal- og moderniseringsministeren

Arbeiderpartiets stortingsgruppe
v/Østtveit-Moe Martin

Deres ref

Vår ref
20/2959-7

Dato
2. juni 2020

**Spørsmål fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe til Prop. 105 S (2019-2020)
- Kommuneproposisjonen 2021**

Jeg viser til brev fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe 25. mai, med spørsmål i forbindelse med behandlingen av Prop. 105 S (2019–2020) *Kommuneproposisjonen 2021*.

Innledende merknad fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe:

Ettersom regjeringen opererer med et intervall i realveksten i frie inntekter, kan det ved svar på spørsmålene legges til grunn en realvekst på 2 mrd. til kommunene og 0,4 til fylkeskommunene med mindre departementet mener andre tall bør legges til grunn.

Spørsmål 1:

Gitt oppdaterte anslag i RNB 2020 og regjeringens forslag til vekst i frie inntekter for 2020:

- Hva er gjennomsnittlig årlig oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter i hhv. kommunesektoren, kommunene og fylkeskommunene for perioden 2019-2020?
- Hva er gjennomsnittlig årlig oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter i hhv. kommunesektoren, kommunene og fylkeskommunene i perioden 2013-2020?

Svar:

Anslag på gjennomsnittlig årlig realvekst i hhv. kommunenes og fylkeskommunenes frie inntekter for 2019–2020 (årlig gjennomsnitt av veksten fra 2018–2019 og veksten fra 2019–2020) samt anslag på gjennomsnittlig årlig realvekst fra 2014 (inkl. 2013–2014) til 2020 er gjengitt i tabellen under. Fram til og med 2019 er vekstberegningene basert på regnskapstall, som i mindre grad vil være gjenstand for endring. Anslag på veksten i frie inntekter i 2020 er anslag på regnskap i Revidert nasjonalbudsjett 2020. Anslagene for vekst i frie inntekter i 2020 er beheftet med betydelig usikkerhet.

Det er korrigert for endringer i oppgavefordelingen mellom forvaltningsnivåene, endringer i regelverk, innlemming av øremerkede tilskudd m.v. samt lønnsvekst og prisvekst på varer og tjenester (deflator).

Tabell 1. Gjennomsnittlig årlig prosentvis vekst i kommunesektorens frie inntekter. Anslag

	Kommuner	Fylkeskommuner	Kommunesektoren
2019–2020*	1,1	1,7	1,2
2014–2020**	1,7	1,1	1,6

*Anslag for gjennomsnittlig årlig vekst i frie inntekter fra 2018 til 2019 og fra 2019 til 2020.

** Anslag for gjennomsnittlig årlig vekst i frie inntekter fra 2013 til 2014, 2014-2015... 2019-2020

Spørsmål 2:

Hva er den prosentvise veksten fra 2020 til 2021 i regjeringens forslag til realveksten frie inntekter, med de samme forbeholdene knyttet til virusutbruddet som nevnes under pkt. 2.2.1 (side 17)?

Svar:

Regjeringen legger opp til en realvekst i frie inntekter på mellom 2 og 2,4 mrd. kroner i 2021. Dette tilsvarer en vekst på mellom 0,5 og 0,6 pst.

Spørsmål 3:

Hva er anslaget for det samlede skattenivået i 2021 til kommuner og fylkeskommuner, hvis en medberegner potensielle konsekvenser av Covid19 i 2021? Og hvor stor vil endringen være fra 2019 til 2021 og fra 2020 til 2021?

Svar:

Anslag på skatteinntekter i 2021 fastsettes i forbindelse med regjeringens endelige forslag til økonomisk opplegg for kommunesektoren i statsbudsjettet for 2021. På vanlig måte tas det sikte på skatteinntektene skal utgjøre 40 pst. av sektorens samlede inntekter.

Spørsmål 4:

Formuleringene i kap. 2.1.2 i Kommuneproposisjonen kan leses som at den reduserte lønns- og prisveksten i 2020 inngår i beregningsgrunnlaget for den varslede realveksten i frie inntekter. Inngår dette i beregningsgrunnlaget?

Svar:

Spørsmålet er forelagt Finansdepartementet som har gitt følgende svar:

I Kommuneproposisjonen 2021 signaliseres det at regjeringen legger opp til en realvekst i frie inntekter på mellom 2 og 2,4 mrd. kroner i 2021. Inntektsveksten skal i henhold til vanlig praksis regnes fra anslått inntektsnivå i 2020 i revidert nasjonalbudsjett, men skal i tillegg korrigeres for virkningene av virusutbruddet. Videre står det at denne korrigeringen gjøres ved at veksten i 2021 regnes med utgangspunkt i skattenivået i 2020 slik det ble anslått i saldert budsjett for 2020. Ekstraordinære bevilgninger knyttet til virusutbruddet holdes

utenom beregningsgrunnlaget når veksten skal beregnes, slik ekstraordinære bevilgninger vanligvis behandles.

Det som avviker fra den normale praksisen, er altså at regjeringen legger til grunn at det i år skal gis et særskilt tillegg som sikrer at kommunesektoren kompenseres for den reelle skattesvikten utover det som automatisk kompenseres gjennom lavere kommunal kostnadsvekst. Det er altså en reell skattesvikt sammenlignet med det som ble lagt til grunn ifm. saldert budsjett. Hensikten er å unngå at utgangspunktet for beregningen av realvekst i frie inntekter for 2021 blir lavere på grunn av noe som antas å være en midlertidig effekt på inntektsnivået i 2020. Dette tillegget anslås til 1 875 mill. kroner. I praksis betyr dette at kommunesektoren i 2021 tilføres knapt 1,9 mrd. kroner utover den signaliserte veksten på 2 til 2,4 mrd. kroner.

Inntektsnivået som realveksten i frie inntekter skal regnes ut fra, er følgelig anslått RNB-nivå beregnet på vanlig måte med et særskilt tillegg på 1 875 mill. kroner. Ekstraordinære bevilgninger knyttet til virusutbruddet holdes utenom beregningsgrunnlaget når veksten skal beregnes, slik ekstraordinære bevilgninger vanligvis behandles. Dette gir et nominelt inntektsnivå for 2020 som skal ligge til grunn for fastsettelsen av inntektsnivået for 2021.

Spørsmål 5:

Kan dere utdype årsakene til hvorfor nedgangen i pensjonskostnadene for 2020 blir om lag 1,8 mrd. kroner større enn anslaget i statsbudsjettet for 2020? Og hvorvidt dette er de samme årsakene som skaper betydelig usikkerhet i anslaget for 2021

Svar:

En viktig årsak til at nedgangen i pensjonskostnadene for 2020 blir om lag 1,9 mrd. kroner større enn anslaget i statsbudsjettet for 2020 er at det ikke forelå tall regnet på ny offentlig tjenestepensjon fra SPK da anslaget for 2020 ble laget. Nye tall mottatt fra SPK viser en nedgang i pensjonskostnadene fra 2019 til 2020 på om lag 1,3 mrd. kroner. En annen årsak til nedgangen i pensjonskostnadene er at amortiseringskostnadene i 2020 blir lavere som følge av lavere premieavvik i 2019.

Spørsmål 6:

På side 13 vises det til kompensasjon for bortfall av foreldrebetaling i barnehager og SFO. Vil tilleggsbevilgningen på 1 mrd. kroner fullt ut dekke dette bortfallet av inntekter? Hvis nei, hva gjenstår for å ha fullt ut kompensere dette?

Svar:

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet som har gitt følgende svar:

Samlet innebærer tiltakene som allerede er vedtatt og foreslås i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett at kommuneøkonomien styrkes med om lag 10,8 mrd. kroner. De kompensierende tiltakene og bevilgningene utgjør for kommunesektoren samlet om lag 5,5 mrd. kroner mer enn de foreløpig beregnede virkningene av virusutbruddet i 2020. Dette

anslås i sin helhet å tilfalle kommunene. Gjennom dette er kommunene satt i stand til å håndtere utgifter på flere områder. Det er samtidig stor usikkerhet knyttet til flere av disse anslagene.

Kunnskapsdepartementet anslår det samlede inntektsbortfallet som følge av bortfallet av foreldrebetaling i offentlige og private barnehager og offentlige SFO i hele stengningsperioden til 1,47 mrd. kroner, der hhv. 979 mill. kroner er knyttet til barnehage og 491 mill. kroner er knyttet til SFO. Gjennom Prop. 73 S (2019-2020) ble kommunene kompensert med 1 mrd. kroner for bortfall av inntekter fra foreldrebetaling i perioden fra 13. mars til 13. april. Det totale bevilgningsbehovet til kommunene knyttet til bortfall av foreldrebetaling i barnehage og SFO inngår i beregningene som ligger til grunn for regjeringens forslag til samlet kompensasjon til kommunesektoren i forbindelse med virusutbruddet.

Spørsmål 7:

På side 14 skriver dere at det samlet anslås at kommunesektorens gebyrinntekter reduseres med 5,5 mrd. kroner. Kan dere liste opp hvilke gebyrer som er inkludert i dette anslaget? Videre vises dere til reduksjon i andre inntekter i samme kulepunkt. Er dette inkludert i anslaget for gebyrinntekter som reduseres?

Svar:

Reduserte brukerbetalinger for kommunesektoren ifb. virusutbruddet anslås til om lag 5,5 mrd. kroner, fordelt med om lag 2,5 mrd. kroner på kommunene og om lag 3 mrd. kroner på fylkeskommunene.

Bortfall av inntekter for foreldrebetaling for barnehage og SFO anslås til om lag 1,5 mrd. kroner. I beregningen er det lagt til grunn at barnehagene var stengt fra 13. mars til 19. april, og at 1.-4. skoletrinn var stengt fra 13. mars til 26. april. Bortfall av inntekter knyttet til kultur, idrett, parkering og tannhelse anslås til om lag 1,5 mrd. kroner. Beregningsteknisk er det lagt til grunn at dette inntektsbortfallet fordeles med 1 mrd. kroner til kommunene og 0,5 mrd. kroner til fylkeskommunene. Bortfall av inntekter fra kollektivtrafikk er anslått til om lag 2,5 mrd. kroner.

I beregningene av mindreinntekter fra kollektivtrafikk, idrett, kultur, parkering og tannhelse er det lagt til grunn at den akutte situasjonen vil vare i tre måneder. Det er stor usikkerhet knyttet til anslagene.

Spørsmål 8:

Side 15: Spørsmål til tabell 2.1:

Fylkeskommunene har en prosentvis større nedgang i skatteinntekter fra skatt på inntekt og formue enn kommunene fra 2019 til 2020. Vi så det samme i fjorårets kommuneproposisjon, men forskjellen har økt med 1 prosentpoeng. Hva forklarer forskjellen mellom primærkommuner og fylkeskommuner og hvorfor øker denne forskjellen?

Svar:

Spørsmålet er forelagt Finansdepartementet som har gitt følgende svar:

I forbindelse med statsbudsjettet vedtar Stortinget ny skattøre for fordeling av skatt på alminnelig inntekt mellom staten, kommuner og fylkeskommuner. Skattøren blir satt slik at kommuneforvaltningens samlede bokførte skatteinntekter anslagsvis skal utgjøre om lag 40 pst. av samlede inntekter. Samtidig avrundes vanligvis skattøren til nærmeste hele eller halve tidel. Denne avrundingen kan gi utslag i den innbyrdes fordelingen av skatteinntektene mellom kommuner og fylkeskommuner, og dermed gi noe avvik i vekstratene fra år til år.

Siden i fjor høst er det gjort en ny gjennomgang av alle skatteanslagene både for statsbudsjettet og kommuneøkonomien, basert på en ny vurdering av den økonomiske utviklingen, informasjon om den løpende skatteinngangen hittil i år, samt utsiktene for resten av 2020. Etter denne gjennomgangen har det framkommet at fylkeskommunens andel ble noe overvurdert i Nasjonalbudsjettet og kommunenes andel tilsvarende noe undervurdert. Utjevningen av denne skjevheten har bidratt til at skatteinntektene til fylkeskommunene forholdsmessig er noe mer nedjustert i revidert nasjonalbudsjett enn for kommunene. Anslatte inntekter fra skatt på inntekt og formue er nedjustert med 1,3 mrd. kroner for fylkeskommunene og 4,0 mrd. kroner for kommunene, samlet 5,3 mrd. kroner for kommuneforvaltningen. På grunn av usikkerheten knyttet til de økonomiske utviklingen som følge av koronapandemien er det fortsatt stor usikkerhet rundt skatteanslagene for både staten og kommunesektoren.

Spørsmål 9:

Det økonomiske opplegget for 2021, på side 17, gjør ingen vurdering av de økonomiske konsekvensene av Covid19 for kommuneopplegget 2021. Kan dere gi anslag på hvilke merkostnader og reduserte inntekter kommunesektoren kan forvente i 2021 knyttet til Covid19? Evt. peke på hvilke merkostnader og reduserte inntekter det er sannsynlig at kommunesektoren vil ha også i 2021.

Svar:

Det er svært stor usikkerhet om det videre forløpet av virussituasjonen og dermed behovet for tiltak rettet mot kommunesektoren. Det er derfor ikke gitt anslag i kommuneproposisjonen på ev. økonomiske konsekvenser for kommunesektoren i 2021 av virusutbruddet.

Spørsmål 10:

På side 24 viser dere til at endringene i delkostnadsnøkkelen for grunnskolen omfattes av INGAR-midlene. Hvor mange kommuner kan forvente kompensasjon gjennom INGAR som følge av regjeringens forslag til endring?

Svar:

Inntektsgarantiordningen i inntektssystemet (INGAR) skal sikre at ingen kommuner får en beregnet vekst i rammetilskuddet fra et år til det neste som er mer enn 400 kroner per innbygger lavere enn beregnet vekst på landsbasis. I inntektsgarantiordningen tas det

utgangspunkt i endringen i det totale rammetilskuddet, og kommuner med lav vekst i rammetilskuddet vil få kompensasjon uavhengig av om den lave veksten skyldes innlemming av øremerkede tilskudd, systemendringer, nedgang i befolkningstallet, endringer i kriteriedata, endringer i regionalpolitiske tilskudd eller andre forhold. På nåværende tidspunkt er det dermed ikke mulig å si noe om størrelsen på inntektsgarantiordningen eller hvilke kommuner som vil motta kompensasjon gjennom ordningen i 2021, og heller ikke hvor mange kommuner som kan forvente kompensasjon gjennom INGAR for endringene i delkostnadsnøkkelen for grunnskole i 2021.

I kommuneproposisjonen for 2021 er det beregnet et anslag på de isolerte fordelingsvirkningene av å endre delkostnadsnøkkelen for grunnskole, basert på inntektssystemet i 2020. Isolert sett vil kommuner som får en reduksjon som følge av endringen i kostnadsnøkkelen på mer enn 400 kroner per innbygger motta kompensasjon gjennom inntektsgarantiordningen, alt annet likt. Basert på de anslåtte, isolerte, fordelingsvirkningene i kommuneproposisjonen er det 7 kommuner som får en reduksjon på mer enn 400 kroner per innbygger, og som dermed isolert sett ville kvalifisert til kompensasjon gjennom inntektsgarantiordningen.

Spørsmål 11:

Om FNs Bærekraftsmål: Når vil regjeringens nasjonale plan for oppfølging av 2030-agendaen være ferdig?

Svar:

Den nasjonale handlingsplanen skal utarbeides som en stortingsmelding for å sikre bred forankring, og den skal være ferdig i løpet av våren 2021.

Spørsmål 12:

På side 48 står det at «På sikt kan omfattende samarbeid tappe kommunene for kompetanse og arbeidsplasser, dersom de ikke selv er vertskommune for samarbeidet». Har dere en kilde eller flere kilder som underbygger denne påstanden faglig?

Svar:

Etter det departementet kjenner til er dette en vanlig problemstilling for kommuner som ønsker å samarbeide tettere og mer forpliktende. Denne utfordringen er blant annet omtalt i NOU 2016:4 Ny kommunelov, hvor det i fotnoten vises til Hilde Bjørnå, «Når kommunestørrelsen blir en utfordring», i boken Hvor går Nord-Norge?, Svein Jentoft, Jens Ivar Nergård, Kjell Arne Røvik (red.), Orkana Forlag, 2013.

Spørsmål 13:

Viser til at dere skriver at «I de aller fleste tilfellene vil kommunesammenslåing være den beste løsningen for både små kommuner med kapasitets- og kompetanseutfordringer og for bykommuner med utfordringer som strekker seg over kommunegrensene».

- a) Hvilke kilder underbygger denne påstanden faglig sett?
- b) I hvilke tilfeller er kommunesammenslåinger ikke den beste løsningen?

Svar:

- a) Ekspertgruppens rapport Kriterier for en god kommunestruktur utgjorde det faglige grunnlaget for kommunereformen i perioden 2013–2017 og legges til grunn også i det videre arbeidet med endring av kommunestrukturen. Evalueringer av tidligere sammenslåinger viser at kommunene er blitt bedre rustet til å møte framtidige utfordringer knyttet både til tjenesteproduksjon og til nærings- og samfunnsutvikling. Større fagmiljøer gir også økt sikkerhet for at de beslutninger som fattes, er korrekte. Kommunene har fått bedre forutsetninger for å sikre likebehandling og ivareta rettsikkerhet, særlig innen barnevern, tekniske tjenester og spesialiserte helsetjenester.

Produktivitetskommisjonen omtalte i sin første rapport NOU 2015:1 Produktivitet – grunnlag for vekst og velferd, behovet for endringer i kommunestrukturen. Kommisjonen viste til at kommunegrenser som avviker sterkt fra naturlige bo- og arbeidsområder gir betydelig administrativt merarbeid knyttet til samarbeid, felles avklaringer, kjøp av tjenester, planlegging av kollektivtransport osv. Kommisjonen mente det var klare styringsutfordringer i norske byområder knyttet til helhetlige areal- og transportløsninger. Kommisjonen viste til at enkeltkommuners ønsker om lokal vekst kan komme i konflikt med hensynet til et effektivt utbyggingsmønster og transportsystem for byområdet/regionen som helhet.

- b) Ekspertgruppen pekte på at det for kommuner med svært store avstander vil kunne bli en utfordring for politisk representativitet i kommunale organ og politisk deltakelse generelt. Etter deres vurdering ville dette først og fremst kunne gjelde for deler av daværende Finnmark. Men også disse kommunene måtte etter ekspertgruppens vurdering foreta en gjennomgang av de enkelte kriteriene.

Spørsmål 14:

Under pkt. 10.10 (Side 83) vises det til at behandlingen av områdegjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet er midlertidig utsatt som følge av situasjonen knyttet til covid-19. Det gjelder også behandlingen av en eventuell overføring av virkemidler til fylkeskommunene. Regjeringen vil komme tilbake til saken. Når planlegges en stortingsbehandling av regjeringens områdegjennomgang?

Svar:

Spørsmålet er forelagt Nærings- og fiskeridepartementet som har gitt følgende svar:

En rekke av forslagene i områdegjennomgangen vil ha budsjettmessige konsekvenser og det vil derfor være naturlig at Stortinget får seg forelagt disse forslagene i de årlige budsjettproposisjonene. Det er foreløpig ikke tatt stilling til tidsløpet for de enkelte forslagene.

Spørsmål 15:

Hvordan har vedlikeholdsetterslep på fylkesveinettet utviklet seg siden 2013? Hvor stort er etterslepet i dag og hvordan forventes etterslepet å utvikle seg i 2020 og 2021 gitt det økonomiske opplegget som er vedtatt og som foreslås i kommuneproposisjonen?

Svar:

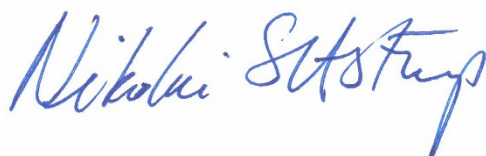
Spørsmålet er forelagt Samferdselsdepartementet som har gitt følgende svar:

Som en del av arbeidet med Nasjonal transportplan 2014–2023 (jf. Meld. St. 26 (2012–2013)) foretok Statens vegvesen en kartlegging av hvor mye det ville koste å fjerne vedlikeholdsetterslepet (forfallet) på både riks- og fylkesvegnettet. Kartleggingen foregikk i perioden 2010–2012, og viste at behovet var stort. På fylkesveier ble behovet vurdert til å være i størrelsesorden 58 mrd. kroner, med et antatt usikkerhetsspenn på 47–79 mrd. kroner (2014-kr). Kartleggingen er dokumentert i rapporten "Hva vil det koste å fjerne forfallet på fylkesvegnettet?" (Statens vegvesens rapport nr. 183, februar 2013).

I 2014 ble det gjennomført en oppdatering med grunnlag i kartleggingen som ble gjort i 2010–2012. Det ble ikke foretatt en fullstendig gjennomgang av alle veiobjekter på samme detaljnivå som i den tidligere kartleggingen. Fokus var å avdekke om det var vesentlige endringer i behovet knyttet til vedlikeholdsetterslepet ved inngangen til neste planperiode. Resultatet var omtrent uendret sammenlignet med kartleggingen dokumentert i Statens vegvesens rapport nr. 183, jf. ovenfor. Statens vegvesen har ikke foretatt noen kartlegging av vedlikeholdsetterslepet på fylkesveg etter det.

I NTP for 2014–2023 konkluderte den daværende regjeringen med at fylkeskommunene ikke ville være i stand til å ta igjen vedlikeholdsetterslepet på fylkesvei uten ekstraordinær statlig finansiering. Som en oppfølging av dette har rammetilskuddet i budsjettene etter 2014 blitt styrket med midler som kan brukes til å fornye og ruste opp fylkesveinettet. Midlene fordeles særskilt innenfor rammetilskuddet, basert på kartleggingen som er dokumentert i rapport nr. 183, jf. ovenfor. Bevilgningene til opprusting og fornying av fylkesveinettet har økt betydelig i perioden. I Stoltenberg-regjeringens opprinnelige budsjettforslag for 2014, ble det foreslått 500 mill. kroner til formålet. Solberg-regjeringen økte beløpet til 780 mill. kroner i saldert budsjett 2014 og har siden økt bevilgningen flere ganger, slik at det i budsjettet for 2020 er fordelt 1 538,8 mill. kroner særskilt til opprusting og fornying av fylkesvei.

Med hilsen

Nikolai Astrup

Kopi

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

KOPPI

**DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT**

Kommunal- og moderniseringsministeren

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/2959-9

2. juni 2020

Kommuneproposisjonen 2021

I kommuneproposisjonen pkt. 2.2.1 side 17 står det følgende:

"Inntektsveksten for 2021 som varsles i denne proposisjonen, er regnet fra anslått inntektsnivå i 2020 i revidert nasjonalbudsjett 2020, korrigert for virkningene av virusutbruddet, jf. punkt 2.1.2. Korrigeringen gjøres ved at veksten i 2021 regnes med utgangspunkt i skattenivået i 2020 slik det ble anslått i saldert budsjett 2020, dvs. anslag fra før virusutbruddet. Ekstraordinære bevilgninger knyttet til virusutbruddet holdes utenom beregningsgrunnlaget når veksten fra 2020 til 2021 skal beregnes."

Jeg har registrert spørsmål om tolkningen av denne omtalen, bl.a. i spørsmål nr. 4 fra Arbeiderpartiet til proposisjonen. Vedlagt er svar på spørsmål nr. 4 fra Arbeiderpartiet. Jeg legger den tolkningen som framgår av svaret til grunn for det videre arbeidet med kommuneopplegget for 2021.

Med hilsen

Nikolai Astrup

vedlegg

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Kommunal- og moderniseringsministeren

Fremskrittspartiets stortingsgruppe
v/Helge André Njåstad

Deres ref

Vår ref
20/2959-4

Dato
8. juni 2020

Spørsmål fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe til Prop. 105 S (2019-2020) - Kommuneproposisjonen 2021

Jeg viser til brev fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe 22. mai, med spørsmål i forbindelse med behandlingen av Prop. 105 S (2019–2020) *Kommuneproposisjonen 2021*.

Spørsmål 1:

Det står omtalt i kommuneproposisjonen at det er behov for kommunesammenslåinger. Kjenner departementet til kommuner som nå er i prosess og hvilke kommuner dette gjelder?

Svar:

Fylkesmennene har en sentral rolle i dialogen med kommunene om dagens kommunestruktur og om kommunene har de nødvendige forutsetningene for å kunne ivareta alle sine fire roller; som tjenesteleverandør, som samfunnsutvikler, som myndighetsutøver og som demokratisk arena. Gjennom dialogen med embetene er departementet gjort kjent med at det noen steder sonderes politisk om sammenslåing er en vei videre for å sikre tjenester og utvikle samfunnet til det beste for sine innbygger i dag og i fremtiden.

Spørsmål 2:

Er det kommuner som etter vedtaket i 2017 har fått tilskudd fra departementet til utredning av kommunestruktur?

Svar:

Nei, det er ikke utbetalt støtte til utredning av kommunesammenslåing etter 2017.

Spørsmål 3:

Hvordan slår retningslinjene for ferjeavløsningsorden ut for de planlagte prosjektene Fjellbergsambandet og Lerøy / Bjelkarøy? Hva er nivå på tilskuddet og hvordan håndterer man at brosambandet ikke avløser hele dagens fergesamband?

Svar:

Retningslinjene for ferjeavløsningsordningen er revidert i samsvar med utvidelsen av ferjeavløsningsordningen i Prop. 1 S (2019–2020), der ordningen ble utvidet fra kun å dekke nominelle byggekostnader, fratrukket momskompensasjon og eventuelle bompenginntekter, til også å dekke inntil 50 prosent av beregnede rentekostnader. I tillegg ble maksimal utbetalingstid økt fra 40 til 45 år. Det er videre foretatt noen presiseringer som er i overensstemmelse med hvordan ferjeavløsningsordningen har blitt praktisert. Blant annet er det presisert at i tilfeller der en eller flere ferjestrekninger i ferjesambandet blir avløst av en ny vei, mens resterende strekning(er) i ferjesambandet blir lagt ned, vil det ikke bli gitt ferjeavløsningsmidler for strekningen(e) som blir lagt ned.

Det er ingen endringer i hvordan årlig beløp med ferjeavløsningsmidler blir beregnet, som er nettoeffekten av redusert tilskudd pga. innkorting eller avløsning av ferjesambandet og økt tilskudd pga. vedlikeholdsbehov ved nytt veinett. Hordaland fylkeskommune har tidligere fått anslag på årlig beløp på 2,7 mill. kroner (i 2018-kroner) for Fjellbergsambandet, som er en innkorting av ferjesambandet Fjellberg-Sydnes-Utbjoa, og 0,899 mill. kroner (i 2019-kroner) til Lerøy/Bjelkarøy, som er en innkorting av ferjesambandet Klokkevik-Lerøy-Bjelkarøy-Hjellestad. For Lerøy/Bjelkarøy forutsetter anslått beløp av at strekningen Bjelkarøy-Hjellestad blir avløst av bru. Hvis strekningen Bjelkarøy-Hjellestad blir avløst av undersjøisk tunnel er det anslått at det nye veinettet vil utløse et høyere beløp i rammetilskuddet til fylkeskommunen enn innspart beløp ved innkorting av ferjesambandet, og dermed ikke vil utløse ferjeavløsningsmidler.

Endelig årlig beløp med ferjeavløsningsmidler blir beregnet ut ifra inntektssystemet slik det er på det tidspunktet søknaden blir behandlet, og kan derfor avvike fra anslagene som tidligere er gitt til Hordaland fylkeskommune.

Årlig beløp med ferjeavløsningsmidler blir utbetalt til en når de nominelle byggekostnadene, fratrukket merverdiavgift og eventuelle bompenger, og inntil 50 prosent av beregnede rentekostnader, men ikke lenger enn i maksimalt 45 år.

Spørsmål 4:

Har departementet oversikt over ferjeavløsningsprosjekter det jobbes med å få realisert?

Svar:

Det utbetales i dag ferjeavløsningsmidler etter den fylkeskommunale ordningen til ett prosjekt: Bjarkøyforbindelsen (Troms og Finnmark). I tillegg utbetales det ferjeavløsningsmidler til åtte ferjeavløsningsprosjekter som ble overført til fylkeskommunene ved forvaltningsreformen i 2010.

Departementet har i tillegg motatt henvendelser om følgende ferjeavløsningsprosjekter, uten å kjenne statusen for planleggingen for alle prosjektene:

Hidra landfast (Agder)
Masfjordbrua (Vestland)
Ytre Steinsund bru (Vestland)
Fjelbergsambandet (Vestland)
Lerøy-Bjelkarøy (Vestland)
Atløysambandet (Vestland)
Nordhuglo–Hodnanes (Vestland)
Nordøyvegen (Møre og Romsdal) – er under bygging
Storfosnatunnelen (Trøndelag)
Langsundforbindelsen (Troms)

Spørsmål 5:

På komiteens høring den 19. mai var KS og fylkeskommunene spesielt opptatt av situasjonen for kollektivselskapene. Her gjør smittevernregler at kapasiteten ikke blir fullt utnyttet noe som medfører store inntektsreduksjoner. Hvordan vurderer regjeringen denne bekymringen, og mener regjeringen at kommuneproposisjonen og revidert svarer på bekymringen med en bevilgningen på 1,5 mrd?

Svar:

Spørsmålet er forelagt Samferdselsdepartementet som har gitt følgende svar:

Etter de 1,5 mrd. kr i revidert budsjett for 2020 har regjeringen også foreslått å bevilge ytterligere 600 mill. kr i Prop. 127 S (2019–2020). Sammen med den milliarder som Stortinget bevilget i Innst. 216 S (2019–2020), er det da foreslått 3,1 mrd. kr til sammen til fylkeskommunene til kollektivtransport.

Fylkeskommunene har gjennom Kollektivtrafikkforeningen også kommet med nye anslag for bortfall av billettinntekter. Gitt at dagens regler for smittevern fortsatt skal gjelde, anslås det et behov for 3,6 mrd. kr for perioden fra 1. mai og ut 2020.

Smittesituasjonen er i endring, det samme gjelder hvor åpent samfunnet er, og dette medfører usikkerhet i beregningene av bortfall av billettinntekter. Samferdselsdepartementet legger opp til å innhente mer kunnskap om disse spørsmålene fremover og har derfor hyppig kontakt med fylkeskommunene om dette.

På grunn av den store usikkerheten om konsekvenser av virusutbruddet vil regjeringen følge utviklingen nøye fremover. Regjeringen vil arbeide videre med å analysere de økonomiske konsekvensene av virusutbruddet for kommunesektoren og vurdere hvordan det kan kompenseres for ev. ytterligere virkninger av virusutbruddet. Det vil blant annet bli nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra berørte departementer og KS som skal gi faglige

vurderinger av de økonomiske konsekvensene som virusutbruddet har hatt for kommunesektoren

Spørsmål 6:

Hvordan tenker regjeringen å fordele 150 mill særskilt til null- og lavutslippsferger?

Svar:

Spørsmålet er forelagt Samferdselsdepartementet som har gitt følgende svar:

Midlene vil bli gitt med en særskilt fordeling til båt- og ferjefylkene, men endelig fordeling er ikke avklart ennå.

Spørsmål 7:

På komiteens høring den 19. mai lanserte Moskenes kommune en modell som er utarbeida gjennom Telemarkforskning. Kan departementet sette opp en tabell som synliggjør hvordan en slik modell slår ut på kommunenivå sammenlignet med dagens ordning? Og kan departementet sette opp en tabell som viser på kommunenivå finansieringskostanden for hver kommune slik Moskenes foreslå?

Svar:

Tabell 1 under tar utgangspunkt i utbetalingene til toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester for regnskapsåret 2018 (mottakere t.o.m 67 år) og innbyggertall per 1. januar 2018, og viser en oversikt over kommuner som ville ha blitt berørt dersom innslagspunktet i et ev. trinn 2 ble satt til 6 000 kroner per innbygger. Til sammen ville 20 kommuner ha blitt berørt, og det er estimert at dette hadde gitt en økt finansieringskostnad på om lag 56 mill. kroner.

Det gjøres oppmerksom på at utbetalingene for 2019 kan gi andre utslag.

Tabell 1: Utbetaling til ressurskrevende tjenester ved et ev. trinn 2.

Kommune	Antall mottakere per 1000 innbyggere	Egenandel per innbygger 2018 (kr)	Egenandel over 6 000 kroner per innbygger (kr)	80% tilskudd over trinn 2 (kr)
1514 Sande	3,2	6 013	33 000	26 400
0616 Nes	3,6	6 104	346 379	277 103
1923 Salangen	3,1	6 165	366 600	293 280
1411 Gulen	3,8	6 282	662 000	529 600
1828 Nesna	3,9	6 359	647 600	518 080
0617 Gol	4,2	6 463	2 116 200	1 692 960
2011 Kautokeino	4,4	6 573	1 687 600	1 350 080
0429 Åmot	4,5	6 638	2 859 600	2 287 680
5016 Agdenes	4,8	6 893	1 503 400	1 202 720
1421 Aurland	4,5	6 942	1 674 200	1 339 360

Kommune	Antall mottakere per 1000 innbyggere	Egenandel per innbygger 2018 (kr)	Egenandel over 6 000 kroner per innbygger (kr)	80% tilskudd over trinn 2 (kr)
2004 Hammerfest	3,6	7 124	11 838 000	9 470 400
1129 Forsand	4,8	7 246	1 552 400	1 241 920
1438 Bremanger	4,5	7 405	5 291 000	4 232 800
2024 Berlevåg	5,1	7 640	1 611 800	1 289 440
0420 Eidskog	3,9	7 646	10 107 400	8 085 920
1850 Tysfjord	5,1	7 766	3 448 800	2 759 040
1418 Balestrand	4,8	7 867	2 356 602	1 885 281
1938 Lyngen	5,6	9 010	8 660 800	6 928 640
1851 Lødingen	5,7	9 086	6 486 800	5 189 440
1874 Moskenes	6,6	12 376	6 809 400	5 447 520
Sum				56 047 664

Spørsmål 8:

Har departementet oversikt over hva fylkeskommunene får i inntektsystemet til ferge drift for 2019 og hva de har budsjettert med å bruke på dette i 2019 på fylkeskommunenivå?

Svar:

Midlene som fordeles gjennom kostnadsnøkklene i inntektssystemet er frie inntekter, som fylkeskommunene disponerer fritt uten andre bindinger fra staten enn gjeldende lover og regler. Kostnadsnøkklene består av objektive kriterier som skal fange opp ufrivillige variasjoner i utgiftsbehovet mellom fylkeskommunene. Kostnadsnøkkelen for fylkeskommunene består av delkostnadsnøkler for de fem sektorene som inngår i utgiftsutjevningen i inntektssystemet: videregående opplæring, tannhelse, buss og bane, båt og ferje og fylkesvei. Midlene som fordeles gjennom de ulike delkostnadsnøkklene er ikke "øremerkede" sektortilskudd, og må ikke oppfattes som en statlig føring for hvordan fylkeskommunene bør prioritere mellom sektorene.

Tabell 2 viser beløpet som kan knyttes til ferjekriteriene i kostnadsnøkkelene i 2019 (kol. 1) og beløpet som ble gitt med en særskilt fordeling til båt- og ferjefylkene i 2019 (kol. 2). Midlene som ble gitt med særskilt fordeling var en styrking av rammetilskuddet som kom i 2018, og inngår ikke i beløpet i kol. 1. Styrkingen er videreført innenfor rammetilskuddet og fordeles etter båt- og ferjenøkkelene fra 2020.

Departementet har ikke tall for hva fylkeskommunene budsjettert med å bruke på ferjedrift i 2019, men tabell 1 viser foreløpige regnskapstall for faktiske netto driftsutgifter til dette i 2019 (kol. 3). Tallene er hentet fra Statistisk sentralbyrå (Kostra).

Kriteriet for ferjer er i all hovedsak "normerte ferjekostnader". Kriteriet ble innført i 2018 og bygger på en kostnadsmodell utviklet av Møreforskning Molde. Modellen beregner hva det bør koste å drifte hvert enkelt ferjesamband hvis det legges til grunn en felles standard

basert på objektive kriterier for rutetilbudet (fylkeskommunene bestemmer selv standarden på det faktiske rutetilbudet). I tillegg er det et kriterium for "antall skolereiser med ferje", men dette kriteriet utgjør en svært liten del av den samlede vekten til ferjekriteriene. De samme kriteriene er videreført i det nye inntektssystemet som trådte i kraft fra 2020, med noen justeringer.

Tabell 2 Beløp utløst gjennom ferjekriteriene i inntektssystemet og netto driftsutgifter til fylkeskommunal ferjedrift i 2019. Tall i 1000 kroner

Fylke	Utløst gjennom ferjekriteriene (1000 kr)	Særskilt fordeling til båt- og ferjefylker (1000 kr)	Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger (1000 kr)
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3
Østfold	0	586	0
Akershus	0	950	0
Oslo	0	197	0
Hedmark	0	0	0
Oppland	10 625	299	6 746
Buskerud	1 411	112	5 520
Vestfold	1 411	645	5 498
Telemark	0	745	103
Aust-Agder	0	994	0
Vest-Agder	17 511	1 283	30 772
Rogaland	202 812	7 986	315 346
Hordaland	396 243	15 262	387 163
Sogn og Fjordane	164 741	7 571	151 257
Møre og Romsdal	416 182	15 452	411 125
Trøndelag	153 418	9 808	226 560
Nordland	589 438	25 678	613 743
Troms	206 902	8 244	248 358
Finnmark	150 945	6 989	106 149
Hele landet	2 311 642	102 800	2 508 340

Spørsmål 9:

I beregningene av de økonomiske konsekvensene av Covid-19 for kommunesektoren er det angitt et beløp på 9 mrd. kroner i økt kjøpekraft som følge av redusert lønns- og prisvekst. Hva er årsaken til at man regner på samlede inntekter, da deler av besparelsen kommer på områder hvor besparelsen i realiteten tilfaller andre slik som selvkostområder og utgifter finansiert med øremerkede tilskudd?

Svar:

Spørsmålet er forelagt Finansdepartementet som har gitt følgende svar:

På usikkert grunnlag er det anslått at lavere kostnadsvekst i kommunesektoren (kommunal deflator) isolert sett vil bidra til å bedre kommunesektorens kjøpekraft med om lag 9,1 mrd. kroner. Anslaget er basert på samlede inntekter slik det er anslått innenfor kommuneopplegget, dvs. at bl.a. frie inntekter, øremerkede tilskudd, brukerbetaling, salgs- og oppdragsinntekter, gebyrer inngår. Det understrekes at det er stor usikkerhet knyttet til dette anslaget.

Økt kjøpekraft knyttet til frie inntekter utgjør om lag 3/4 av anslaget. Forskjellen mellom frie og samlede inntekter som er inkludert i kommuneopplegget utgjøres av øremerkede tilskudd, gebyrer og andre inntekter (herunder foreldrebetaling i barnehage og SFO og salgs- og oppdragsinntekter). Det er rimelig at kommunesektoren også vil dra nytte av lavere kostnader for tjenester finansiert utover de frie inntektene. For en rekke brukerbetaling og øremerkede tilskudd er satsene for 2020 allerede fastsatt, og justeres ikke på bakgrunn av nye anslag for lønns- og prisvekst. Dette vil bidra til å redusere den kommunale egenandelen i disse tjenestene og gi økt kjøpekraft for kommunene.

Det er stor usikkerhet knyttet til flere av anslagene som gjelder kompensasjon av kommunesektoren i forbindelse med virusutbruddet. Regjeringen vil arbeide videre med å analysere og vurdere de økonomiske konsekvensene av virusutbruddet for kommunesektoren og har nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra berørte departementer og KS som skal gi faglige vurderinger av de økonomiske konsekvensene som koronautbruddet har hatt for kommunene. Arbeidsgruppen skal avgi en endelig rapport innen 1. april 2021. Det vurderes underveis i arbeidet om gruppen også skal avgi en eller flere delrapporter.

Spørsmål 10:

Det er mange forhold som gjør at det usikkert om man kan realisere innsparinger som følge av reduserte priser i et budsjett år, blant inngåtte priskontrakter. Ved å legge til grunn slik regjeringen har gjort at kommunene skal ha full effekt av prisreduksjon på alle kjøp vil man ikke da i realiteten bidra til at kommuner og fylkeskommuner må iverksette innsparingstiltak?

Svar:

Spørsmålet er forelagt Finansdepartementet som har gitt følgende svar:

Til budsjettene er prislefaktorene og kostnadsveksten i kommunesektoren (den kommunale deflatoren) basert på en gjennomgang av de økonomiske utsiktene, blant annet med støtte i makromodellen KVARTS, som ivaretar hvordan norsk økonomi tradisjonelt har fungert. I anslaget på kommunal deflator inngår anslag på årslønnsvekst og prisvekst. Både anslaget på årslønnsvekst og prisvekst er usikre, noe som også gjør at anslaget på deflatoren er usikker.

Den kommunale deflatoren er ment å fange opp den løpende kostnadsveksten for kommunesektoren, og anslaget på besparelsen er gitt at kommunesektoren utnytter den lavere løpende kostnadsveksten. I den grad kommunene og fylkeskommunene har inngått

avtaler om levering av varer og tjenester over en lengre periode til en fast pris, vil dette derimot ha karakter av å være en forsikring mot slike løpende prisendringer. Hvis prisene øker mer enn forutsatt, er dette til gunst for kommunesektoren, mens når prisene vokser mindre enn forutsatt, er det til ulempe. Slik forsikring mot prisendringer skiller seg prinsipielt sett ikke fra andre finansielle disposisjoner kommunesektoren gjør. Kommunesektorens finansielle disposisjoner er ikke en del av kommuneopplegget. Kommunene bærer altså selv risikoen ved slike. De beholder en eventuell gevinst, men må også bære kostnadene ved ev. tap.

Med hilsen

Nikolai Astrup

Kopi

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Kommunal- og moderniseringsministeren

Stortingsrepresentant Karin Andersen

Deres ref

Vår ref

Dato

20/2959-12

9. juni 2020

Spørsmål fra stortingsrepresentant Karin Andersen/Sosialistisk Venstreparti til Prop. 105 S (2019-2020) - Kommuneproposisjonen 2021

Jeg viser til e-post fra stortingsrepresentant Karin Andersen / Sosialistisk Venstreparti 26. mai, med spørsmål i forbindelse med behandlingen av Prop. 105 S (2019–2020) *Kommuneproposisjonen 2021*.

Arbeid- og sosial

Spørsmål:

Hvor mye mer i sosialhjelp anslås det at kommunene vil ha behov for i 2021 på grunn av innstramminger i ordningen med AAP, situasjonen med covid og innstramminger i andre ytelser?

Spørsmålet er forelagt Arbeids- og sosialdepartementet, som har gitt følgende svar:

Ved å analysere de foreløpige KOSTRA-tallene for 2018, anslo Arbeids- og velferdsdirektoratet at endringen i unntaksbestemmelsen fra maksimal varighet på arbeidsavklaringspenger, medførte at om lag 1 900 personer mottok økonomisk sosialhjelp i 2018. Direktoratet anslo merutgiften til om lag 90 mill. kroner. I RNB 2019 ble rammetilskuddet til kommunene som følge av dette økt med 90 mill. kroner for å kompensere for kommunenes merutgifter, og dette ble videreført i statsbudsjett 2020 med 92,9 mill. kroner. Det er per i dag ikke gjennomført tilsvarende analyse på de nye, foreløpige KOSTRA-tallene for 2019. På denne bakgrunn foreligger det per i dag heller ikke anslag for kommunenes merutgifter som følge av regelverksendringene i ordningen med arbeidsavklaringspenger for 2021.

Det antas at koronapandemien vil medføre økte utgifter for kommunene knyttet til økonomisk sosialhjelp, som følge av utviklingen på arbeidsmarkedet. Som det fremgår av Prop. 117 S (2019–2020), har regjeringen på nåværende tidspunkt ikke tilstrekkelig grunnlag for å anslå ev. merkostnader for kommunene til økonomisk sosialhjelp.

Det ikke er foretatt analyser av ev. samlede effekter på økonomisk sosialhjelp av endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger, endringer i regelverket for andre ytelser og koronapandemien.

Familie- og kultur

Spørsmål:

Hva er kostnaden av å gjeninnføre 80 pst. statlig øremerket finansiering av krisesentrene over rammetilskuddet? Ber om helårseffekt og halvårseffekt.

Spørsmålet er forelagt Barne- og familiedepartementet, som har gitt følgende svar:

Fra 2005 til 2010 ble krisesentrene finansiert ved en statlig øremerket bevilgning via daværende Barne-, likestilling og inkluderingsdepartementets budsjett, og fra de frie midlene til kommunene. Tilskudd tilsvarende 20 prosent fra vertskommunene og samarbeidende kommuner utløste et statstilskudd på 80 prosent av driftsutgiftene. I forbindelse med at krisesenterloven trådte i kraft i 2010, ble om lag 238 mill. kroner lagt inn i rammetilskuddet for kommunene i 2011 på kap. 571, post 60 Innbyggertilskudd.

Ifølge tall fra SBB var kommunenes totale kostnader for krisesentertilbudet i 2019 på 377 mill. kroner. Legger man dette kostnadsnivået til grunn, kan det anslås at det vil koste staten om lag 300 mill. kroner å gjeninnføre 80 pst. statlig øremerket finansiering av krisesentrene. Halvårseffekten vil være på om lag 150 mill. kroner.

Dersom 80 pst. statlig øremerket finansiering blir gjeninnført, vil en tilsvarende sum bli trukket fra rammetilskuddet for kommunene.

Spørsmål:

Hva er beregnet merkostnad for kommunene hvis det ikke lenger skal være lov for kommunene å beregne barnetrygd som inntekt ved utmåling av økonomisk sosialhjelp. Ber også om en oversikt over nødvendige bevilgningsøkninger, fordelt på kapittel og post, hvis kommunene skulle blitt kompensert.

Spørsmålet er forelagt Arbeids- og sosialdepartementet, som har gitt følgende svar:

Merutgifter for kommunene vil blant annet avhenge av i hvilken grad en lovendring innebærer en omlegging av kommunenes praksis for utmåling av stønad til barnefamilier. Dersom en tar utgangspunkt i at en lovendring om at barnetrygden ikke skal regnes som inntekt, får fullt utslag, dvs. at utmålt stønad til barnefamilier økes med et beløp tilsvarende barnetrygden, vil

et anslag for kommunenes merutgifter samlet være om lag 550 mill. kroner som helårseffekt fra 1. januar 2021 (2020-kroner).

Utgiftene til økonomisk sosialhjelp dekkes over kommunenes frie inntekter. De frie inntektene består av skatt og rammetilskudd til kommunene (kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 60 Innbyggertilskudd på Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjettområde). Ved en innføring fra 1. januar 2021 er det ved beregning av provenyeffekt lagt til grunn at rammetilskuddet økes med den kommunale kostnadsdeflatoren, dvs. at deler av økningen i utmålt stønad forutsettes kompensert gjennom deflatorjusteringen. Det er her tatt utgangspunkt i et nivå for den kommunale deflatoren i 2021 tilsvarende nivået i 2020 (anslått til 1,4 prosent i kommuneproposisjonen 2021). Et anslag over den direkte budsjetteffekten, basert på ovennevnte forutsetninger, er om lag 510 mill. kroner.

Selv om det vedtas at barnetrygden skal holdes utenfor beregningsgrunnlaget, er det rimelig å anta at en del kommuners vurdering av hva som gir nødvendig dekning av barns livsopphold etter sosialtjenesteloven, likevel påvirkes. De faktiske merutgiftene for kommunene kan derfor bli noe lavere enn anslaget over, men departementet har ikke grunnlag for å anslå dette.

I behandlingen av Prop.1 S 2020 ble det vedtatt å øke barnetrygden for barn opp til fylte seks år med 300 kroner per måned fra 1. september 2020, og samtidig øke de statlige veiledende satsene for økonomisk stønad til livsopphold for kategorien barn 0-5 år med tilsvarende beløp fra samme tidspunkt. En slik satsøkning vil i hovedsak bidra til at mottakerne ikke får redusert sin økonomiske stønad som følge av økningen i barnetrygden, og vurderes derfor å ikke føre til merutgifter for kommunene.

Spørsmål:

Hva vil være kostnaden ved en innføring av makspris i den kommunale kulturskolen på kulturskoleavgift per elev på hhv 1000 kr/år, 1500kr/ år, 2000kr/ år, 2500kr/ år og 3000kr/ år?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Beregningene tar utgangspunkt i GSI-tall for skoleåret 2018-19, og er oppgitt i 2020-priser. Det tas utgangspunkt i gjennomsnittlig oppgitte høyeste sats per elevplass per skoleår, som utgjør 3 172 kroner. Det tas ikke hensyn til noen form for moderasjon eller friplassordninger. Materialkostnader og instrumentleie er ikke inkludert i satsen.

For å finne kostnadene av innføring av makspris, er differansen mellom gjennomsnittlig høyeste sats per elevplass per skoleår og eksemplifisert makspris multiplisert med antall elever i kommunale kulturskoler.

Tabellen under viser hel- og halvårseffekter av innføring av makspris i den kommunale kulturskolen:

Makspris	Halvårseffekt	Helårseffekt
1000 kr/år	90 mill. kr	220 mill. kr
1500 kr/år	70 mill. kr	170 mill. kr
2000 kr/år	50 mill. kr	120 mill. kr
2500 kr/år	30 mill. kr	70 mill. kr
3000 kr/år	10 mill. kr	20 mill. kr

Prisene i kommunale kulturskoler varierer betydelig, både mellom kommuner og mellom ulike typer tilbud. En eventuell innføring av makspris i kulturskolen, vil kunne føre til at kommuner som i dag tar en lavere pris enn maksprisen, vil heve sine priser opp til makspris. Det kan også medføre at kommunene tilpasser tilbudet med hensyn til kvalitet og til elevplasser som er mer kostnadseffektive.

Kunnskapsdepartementet understreker at det er usikkerhet knyttet til kostnadsanslagene.

Spørsmål:

Hva vil være kostnaden ved å innføre en gratis og frivillig kulturskoletime for henholdsvis 1.-4. trinn alle barneskoletrinn, og alle grunnskoletrinn?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Det forutsettes én uketime med gratis kulturskoletilbud i skoletiden i hvert trinn i hhv. 1.-4. trinn, alle barneskoletrinn og alle grunnskoletrinn. Det legges i denne beregningen til grunn at timen regnes som en lærertime inkludert for- og etterarbeid. Helårseffekten ved innføring av en ekstra uketime undervisning per skoletrinn er beregnet til om lag 230 mill. kroner. Høsteffekten er om lag 96 mill. kroner. Tabellen under viser kostnadsanslagene for en ekstra uketime i hvert trinn med gratis kulturskoletilbud i hhv. 1.-4. trinn, alle barneskoletrinn og alle grunnskoletrinn. Alle tall i mill. kroner.

Kunnskapsdepartementet understreker at det er usikkerhet knyttet til kostnadsanslagene.

Tabell. Èn time per uke med gratis kulturskoletime i hvert trinn i hhv. 1.-4. trinn, alle barneskoletrinn og alle skoletrinn. Alle tall i mill. kroner.

	1.-4. trinn	Barneskoletrinn (1-7)	Grunnskoletrinn (1.-10)
Helårseffekt	919	1 608	2 297
Høsteffekt	383	670	957

Spørsmål:

Hva vil være kostnaden ved å innføre en gratis og frivillig kulturskoletime i henholdsvis uka, og i måneden, for 1.-4. trinn, alle barneskoletrinn, og alle grunnskoletrinn?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Det legges til grunn at spørsmålet gjelder hhv. én time per uke og én time per måned med gratis kulturskoletilbud i skoletiden i hvert trinn i hhv. 1.-4. trinn, alle barneskoletrinn og alle grunnskoletrinn. Det legges i denne beregningen til grunn at timen regnes som en lærertime inkludert for- og etterarbeid.

Tabellen under viser kostnadsanslagene for hhv. én ekstra time per uke og én ekstra time per måned i hvert trinn til gratis kulturskoletilbud i hhv. 1.-4. trinn, alle barneskoletrinn og alle grunnskoletrinn. Alle tall i mill. kroner.

Kunnskapsdepartementet understreker at det er usikkerhet knyttet til kostnadsanslagene.

Tabell. Èn time per uke og én time per uke med gratis kulturskoletime i hvert trinn i 1.-4. trinn, alle barneskoletrinn og alle skoletrinn. Alle tall i mill. kroner

	Èn time per uke			Èn time per måned		
	1.-4. trinn	Barneskoletrinn (1-7)	Grunnskoletrinn (1.-10)	1.-4. trinn	Barneskoletrinn (1-7)	Grunnskoletrinn (1.-10)
Helårseffekt	919	1 608	2 297	230	402	574
Høsteffekt	383	670	957	96	167	239

Spørsmål:

Hva vil være kostnaden ved å være å gjøre kulturskolen kostnadsfri for elevene som deltar?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Beregningene tar utgangspunkt i GSI-tall for skoleåret 2018-19, og er oppgitt i 2020-priser. Anslagene gjelder for den kommunale kulturskolen. Det tas utgangspunkt i gjennomsnittlig oppgitte høyeste sats per elevplass per skoleår, som utgjør 3 172 kr. Dette er multiplisert med antall elever i kommunale kulturskoler i dag. Det tas ikke hensyn til noen form for moderasjon eller friplassordninger. Materialkostnader og instrumentleie er ikke inkludert i satsen. Tiltaket har en helårseffekt på 310 mill. kr, med en halvårseffekt på 130 mill. kr.

Prisene i kommunale kulturskoler varierer betydelig, både mellom kommuner og mellom ulike typer tilbud. En eventuell innføring av gratis kulturskole, kan medføre at kommunene tilpasser tilbudet med hensyn til kvalitet og til elevplasser som er mer kostnadseffektive.

Kunnskapsdepartementet understreker at det er usikkerhet knyttet til kostnadsanslagene

Spørsmål:

Hvor mange elever deltar i kulturskolen i dag, og hvor stor andel utgjør det av elever som ønsker å delta i kulturskolen? Hvilke beregninger er gjort på priselastisiteten på deltagelse, og hvor mye forventes ønsket deltagelse å øke ved lavere/gratis tilbud?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Tall fra Grunnskolens informasjonssystem (GSI) for skoleåret 2019-20 per 1. oktober 2019 viser at 100 083 elever deltok i den kommunale kulturskolen. På samme tidspunkt var det 23 425 elever på venteliste.

Departementet har ikke foretatt beregninger på priselastisiteten på deltagelse, og har dermed ikke anledning til å estimere forventet deltakelse som følge av rimeligere/gratis tilbud innen tidsfristen. Prisene i kommunale kulturskoler varierer betydelig, både mellom kommuner og mellom ulike typer tilbud. En eventuell innføring av gratis kulturskole kan medføre at kommunene tilpasser tilbudet med hensyn til kvalitet og til elevplasser som er mer kostnadseffektive.

Spørsmål:

Dersom forvaltningen av kulturminner hadde vært på samme nivå som før oppgavereformen trådte i kraft, hvor mye må tilskuddet til kommunene øke, med indeksregulerte tall?

Spørsmålet er forelagt Klima- og miljødepartementet, som har gitt følgende svar:

Klima- og miljødepartementet legger til grunn at spørsmålet gjelder fylkeskommunene, da kommunene ikke har fått overført oppgaver på kulturminneområdet ved regionreformen. Fylkeskommunen har imidlertid fra 1.1.2020 fått overført en rekke førstelinjeoppgaver på kulturminnefeltet. Det ligger i regionreformen en forutsetning om at oppgaver kan løses på ulike måter i de ulike fylkene, og at det er fylkeskommunene som vurderer oppgaveløsningen innen de rammer som er satt i forskrift 15.2.2019 om fastsetting av myndighet mv etter kulturminneloven og annet regelverk. Ressursbruken for øvrig vil ha sammenheng med hvordan fylkeskommunen er organisert, og hvordan den enkelte fylkeskommune prioriterer oppgaver innenfor kulturminneområdet. Fylkeskommunen kan også selv vurdere og omprioritere ressurser på alle sine fagområder og innenfor gjeldende regelverk. Fylkeskommunene får i all hovedsak midlene sine gjennom rammefordeling, dvs de frie inntektene. Det er for alle oppgaveoverføringer slik at tilgjengelige ressurser ikke alltid vil samsvare med fylkeskommunens ønsker.

Vi legger til grunn at forvaltningen av kulturminner forbedres og effektiviseres ved regionreformen, men at det den første tiden vil kunne være noen utfordringer med hensyn til kompetanse og kapasitet. Fylkeskommunen vil i en overgangsperiode være avhengig av veiledning og oppfølging fra Riksantikvaren. Det ligger derfor inne i oppgaveoverføringen at Riksantikvaren de første årene skal bruke ekstra ressurser på veiledning og faglige råd til

fylkeskommunene. Riksantikvaren har utarbeidet et omfattende sett av veiledningsmateriale, driver med systemutvikling, og utvikler nye digitale saksbehandlingsverktøy. I dette ligger det en forventning om effektivisering. Alt dette skal bidra til at man over tid vil få bygget opp kompetanse og kapasitet i fylkeskommunene.

Overføring av flere oppgaver på kulturminneområdet har vært ønsket av fylkeskommunene, og kulturminneområdet inngår som en viktig ressurs i den styrkede samfunnsutviklerrollen som fylkeskommunene har fått ved regionreformen.

Helse- og omsorg:

Spørsmål:

Som en følge av Covid 19 har påvirket kommunenes behov for helsefagarbeidere og sykepleiere. Hva vil bli den økte kostnaden for kommunene ved tilpasning i 2021?

Spørsmålet er forelagt Helse- og omsorgsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har ikke tall for kommunenes økte behov for helsefagarbeidere og sykepleiere som følge av covid-19, og kan følgelig ikke beregne kostnadene for dette i 2021.

Spørsmål:

Kan vi få en oversikt over hvor andelen helsefagarbeidere og sykepleieres som er ansatt i deltid i kommunene, fordelt på intervaller 0-10%, 10-20 % etc?

Spørsmålet er forelagt Helse- og omsorgsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Tabell: Andel sykepleiere og helsefagarbeidere i den kommunale helse- og omsorgstjenesten etter avtalt stillingsprosent i 2018.

	0-49 %	50-79 %	80-99 %	100 % og mer	Ikke oppgitt/ukjent stillingsprosent
Sykepleiere	6,7 %	21,5 %	17,3 %	54,5 %	0,1 %
Hjelpepleier, omsorgsarbeider og helsefagarbeider	15,0 %	38,4 %	22,9 %	23,7 %	0,0 %

Kilde: SSB

Spørsmål:

1. Hva er provenyeffekten for å ansette en hhv sykepleier, lege og helsefagarbeider i kommunene i 2021?

Spørsmålet er forelagt Helse- og omsorgsdepartementet, som har gitt følgende svar:

- Provenyeffekten av å ansette en kommunal sykepleier, er beregnet til 745 000 kroner, inklusive arbeidsgiveravgift og pensjon. I tillegg kommer kostnader knyttet til andre sosiale utgifter og følgekostnader.
- Provenyeffekten av å ansette en kommunal lege, er beregnet til 1 260 000 kroner, inklusive arbeidsgiveravgift og pensjon. I tillegg kommer kostnader knyttet til andre sosiale utgifter og følgekostnader.
- Provenyeffekten av å ansette en kommunal helsefagarbeider, er beregnet til 640 000 kroner, inklusive arbeidsgiveravgift og pensjon. I tillegg kommer kostnader knyttet til andre sosiale utgifter og følgekostnader.

Merknad: I beregningen av årsverkskostnader til spørsmålene, benytter Helse- og omsorgsdepartementet seg av de siste oppdaterte tall tilgjengelig. Årsverkskostnadene varierer ut fra lønnsnivå, ansiennitet, variable tillegg, tilgang mv.

Årsverkskostnadene for den kommunale helse- og omsorgstjenesten tar utgangspunkt i rapport fra det tekniske beregnings- og statistikkutvalg (TBSK) for kommunesektoren, 12.02.2019 (fra 1.12.2017-1.12.2018). Dette er de samme tallene HOD benyttet til beregninger i forbindelse med Prop. 1 S (2019-2020), og spørsmålene til statsbudsjettet 2020 og revidert nasjonalbudsjett 2020. Tall for årsverkskostnader er beregnet ut fra gjennomsnitt for de ulike tjenestene.

Spørsmål:

2. Dersom midlene gitt uspesifisert gjennom Husbanken holdes utenfor, hva er halvårseffekten av å oppfylle opptrappingsplanen på rusfeltet i 2021?

Spørsmålet er forelagt Helse- og omsorgsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Regjeringen har med årets bevilgning på 150 mill. kroner (som vekst i kommunenes frie inntekter) samlet sett overoppfylt opptrappingsplanens økonomiske forpliktelser på 2,4 mrd. kroner med 53,5 mill. kroner. Av den samlede bevilgningen til opptrappingsplanen, er 500 mill. kroner regnet inn ved å estimere en andel av tilskuddsordningen til utleieboliger over KMDs budsjett som er benyttet til å fremskaffe boliger til mennesker med rusmiddelproblemer. Disse midlene fordeler seg på hele planperioden (2016-2020), jf. omtale i Prop 1 S (2019-2020) Helse- og omsorgsdepartementet s. 236.

Uten andelen som er beregnet over KMDs budsjett til boligformål, er det bevilget 1953,5 mill. kroner til opptrappingsplanen. Halvårseffekten av den gjenstående bevilgningen for å nå målet om 2,4 mrd. kroner, ville vært på 223,25 mill. kroner om resultatene i det boligsosiale arbeidet ikke skal regnes inn.

Følgende regnestykker er lagt til grunn:

Bevilget (2016-2020)	2453,5 mill. kroner
Minus tilskudd bolig (KMD)	-500,0 mill. kroner
= Bevilgning uten boligsatsing	1953,5 mill. kroner

Forpliktelse i Prop. 15 S (2015-2016)	2400,0 mill. kroner
Minus bevilgningen, uten boligsatsing	-1953,5 mill. kroner
= Gjenstående beløp uten boligsatsing	446,5 mill. kroner

Spørsmål:

3. *Hva er helårseffekten av å ansette henholdsvis en ekstra sykepleier, helsesykepleier, jordmor, fysioterapeut og logoped i kommunen i 2021?*

Spørsmålet er forelagt Helse- og omsorgsdepartementet, som har gitt følgende svar:

- Helårseffekten av å ansette en ekstra kommunal sykepleier, er beregnet til 745 000 kroner, inklusive arbeidsgiveravgift og pensjon. I tillegg kommer kostnader knyttet til andre sosiale utgifter og følgekostnader.
- Helårseffekten av å ansette en ekstra kommunal helsesykepleier, er beregnet til 730 000 kroner, inklusive arbeidsgiveravgift og pensjon. I tillegg kommer kostnader knyttet til andre sosiale utgifter og følgekostnader.
- Helårseffekten av å ansette en ekstra kommunal jordmor, er beregnet til 810 000 kroner, inklusive arbeidsgiveravgift og pensjon. I tillegg kommer kostnader knyttet til andre sosiale utgifter og følgekostnader.
- Helårseffekten av å ansette en ekstra kommunal fysioterapeut, er beregnet til 635 000 kroner, inklusive arbeidsgiveravgift og pensjon. I tillegg kommer kostnader knyttet til andre sosiale utgifter og følgekostnader.
- Helårseffekten av å ansette en ekstra kommunal logoped, er beregnet til 795 000 kroner, inklusive arbeidsgiveravgift og pensjon. I tillegg kommer kostnader knyttet til andre sosiale utgifter og følgekostnader.

Det vises for øvrig til merknad om årsverksberegninger i svar på spørsmål 1 under "Helse- og omsorg".

Spørsmål:

4. *Hva er provenyeffekten for å ansette en offentlig tannlege i fylkene i 2021?*

Spørsmålet er forelagt Helse- og omsorgsdepartementet, som har gitt følgende svar:

- Provenyeffekten for å ansette en offentlig tannlege i fylkene, er beregnet til 995 000 kroner, inklusive arbeidsgiveravgift og pensjon. I tillegg kommer kostnader knyttet til andre sosiale utgifter og følgekostnader.

Det vises for øvrig til merknad om årsverksberegninger i svar på spørsmål 1 under "Helse- og omsorg".

Spørsmål:

5. *Hva er halvårseffekten av å senke innslagspunktet for refusjon for ressurskrevende tjenester tilbake til 2019?*

Svar: Innslagspunktet ble for 2020 økt med 50 000 kroner utover lønnsveksten. Dette tilsvarer en innstramning på 350 mill. kroner. Det vil kreve 175 mill. kroner å reversere økningen av innslagspunktet med halvparten.

Klima og miljø

Spørsmål:

1. Hva er det beregnede tapet for de fylkeskommunale kollektivselskapene som følge av korona-krisen i 2021?

Spørsmålet er forelagt Samferdseldepartementet, som har gitt følgende svar:

Samferdselsdepartementet har ikke grunnlag for å anslå et eventuelt tap for kollektivtrafikken på grunn av covid-19-pandemien. Det er ikke kjent hvilke smitteverntiltak som eventuelt vil være påkrevd i 2021, og det foreligger heller ikke prognoser for om de nåværende smitteverntiltakene vil ha langtidseffekter for kollektivtrafikken også etter at de er opphevet. Smittesituasjonen er i endring, det samme gjelder hvor åpent samfunnet er, og dette medfører usikkerhet i beregningene av bortfall av billettinntekter. Samferdselsdepartementet legger opp til å innhente mer kunnskap om disse spørsmålene framover, og har derfor hyppig kontakt med fylkeskommunene om dette.

På grunn av den store usikkerheten om konsekvenser av virusutbruddet, vil regjeringen følge utviklingen nøye fremover. Regjeringen vil arbeide videre med å analysere de økonomiske konsekvensene av virusutbruddet for kommunesektoren, og vurdere hvordan det kan kompenseres for ev. ytterligere virkninger av virusutbruddet. Det vil blant annet bli nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra berørte departementer og KS, som skal gi faglige vurderinger av de økonomiske konsekvensene som virusutbruddet har hatt for kommunesektoren

Spørsmål:

2. Hva er anslagsvis ekstrakostnad for at fylkeskommuner går for nullutslipps- og fornybare løsninger når nye anbud på busser, ferjer og rutebåter når gamle anbud utløper?

Spørsmålet er forelagt Samferdseldepartementet, som har gitt følgende svar:

Samferdselsdepartementet ser at lav- og nullutslippsløsningene i kollektivtrafikken er på full fart inn. Flere fylkeskommuner har gått foran, og har tatt i bruk slike løsninger. Erfaringene viser at det generelt sett er merkostnader knyttet til at fylkeskommunene tar i bruk nullutslipps- og fornybare løsninger når de skal inngå nye kontrakter for buss, ferje og rutebåt. Disse merkostnadene er imidlertid sterkt varierende, og departementet ser at lav- og nullutslippsløsningene i enkelte tilfeller, eksempelvis i enkelte fylkessamband på ferjesiden, kan være konkurransedyktige med de konvensjonelle løsningene.

I 2019 la Regjeringen frem en plan for fossilfri kollektivtrafikk innen 2025. Som grunnlag for denne planen, fikk Samferdselsdepartementet beregnet merkostnadene for fossilfrie løsninger innen buss, ferje og hurtigbåt. For busser viste disse beregningene at elbusser allerede i dag er konkurransedyktig på enkelte strekninger, selv om det gjennomgående er merkostnader knyttet til lav- og nullutslippsløsningene sammenlignet med den konvensjonelle dieselbussen. Den bedriftsøkonomiske kostnaden per kjørte kilometer for en elbuss ble i denne planen beregnet til å ligge 35 pst. over kostnaden ved en konvensjonell dieselbuss i 2016. Kostnadene antas å falle frem mot 2030, og det regnes med at elektriske busser vil være rimeligere enn dieselbusser når man ser på total kostnader en gang mellom 2025 og 2030.

Hurtigbåter har høyt energiforbruk, og det er mer krevende med nullutslippsløsninger her enn for ferjer. Null- og lavutslippsløsninger på hurtigbåter er fortsatt på utviklingsstadiet, og kostnadene er høye. Det er ikke opplagt hvilke teknologiske løsninger som er best egnet for nullutslipp på ulike hurtigbåtsamband. Batteridrift vil ikke være en egnet teknologi for alle hurtigbåter, og det er derfor vanskelig å operere med et konkret anslag på merkostnaden. Her kan det legges til at det også er mulig med kraftige kutt i utslippene ved å benytte nye og lettere skrog.

DNV GL har med utgangspunkt i oppdaterte opplysninger om inngåtte kontrakter om lav- og nullutslipp fylkesferjer, beregnet netto miljøkostnad (merkostnad for lav- og nullutslippsteknologi). Denne rapporten er publisert på regjeringens nettsider <https://www.regjeringen.no/id2702733>. Analysen fra DNV GL viser at fylkeskommunene har hatt merkostnader som følge av overgangen til lav- og nullutslippsteknologi. Netto miljøkostnad for fylkeskommunene over kontraktperioden varierer fra en besparelse på 30 mill. kroner opp til en merkostnad på 81 mill. kroner. Gjennomsnittlig netto miljøkostnad ligger på 20 mill. kroner. Til sammen er den estimerte netto miljøkostnad for de 29 sambandene som er med i analysen, på i størrelsesorden 563 mill. kroner over kontraktperioden (kontraktperiodene varierer mellom 9 og 14 år). Her er det tatt hensyn til støtte fra NOx-fondet og Enova. DNV GL har ikke inkludert kostnader ved kaioppgradering eller nybygg som en del av netto miljøkostnad.

Spørsmål:

3. Hva har NVE beregnet at er utestående investeringer for å sikre kommuner mot ras, flom og overvann per i dag?

Spørsmålet er forelagt Olje- og energidepartementet, som har gitt følgende svar:

NVE har oversikt over identifiserte flom- og skredsikringstiltak for å sikre utsatt bebyggelse. Oversikten er basert på NVEs kartlegging av faresoner, behov som avdekkes gjennom flom- og skredhendelser, og søknader fra kommuner. Totalt inneholder denne oversikten per nå tiltak for til sammen om lag 4 mrd. kroner. Oversikten viser tiltak med kostnadsoverslag over 5 mill. kroner. Kostnadsanslagene for tiltakene er foreløpige, og NVE har ikke vurdert den samfunnsøkonomiske nytten for alle tiltakene. En slik oversikt vil kontinuerlig endres som

følge av gjennomføring av tiltak og ny informasjon om fareområder. NVE gjør en kontinuerlig vurdering av hvor behovene er størst, og prioriterer igangsetting av nye tiltak deretter hvis bevilgningen økes. En stor del av prosjektene som gjennomføres er komplekse og har ofte en størrelse som innebærer at planlegging, forberedelser og selve gjennomføringen må gå over flere år.

Oversikten med fordeling på fylker og kommuner finnes på NVEs hjemmeside:

<https://www.nve.no/flaum-og-skred/sikrings-og-miljotiltak/oversikt-over-behov-for-flom-og-skredsikringstiltak-sortert-pa-fylker-og-kommuner>

NVE har ikke oversikt over utestående investeringer for å sikre kommuner mot skader fra overvann. NVE bistår kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk og veiledning til kommunal arealplanlegging.

Spørsmål:

4. Er det styringsverktøy i inntektssystemet i dag både for kommuner og fylker som vil føre til økte klimagassutslipp i stedet for å senke de?

Svar: Inntektssystemet er et system for fordeling av rammetilskudd og omfordeling av skatteinntekter mellom kommuner og fylkeskommuner. Rammetilskudd og skatteinntekter er frie inntekter som kommunesektoren kan disponere fritt, uten andre bindinger fra staten enn gjeldene lover og regler. Systemet er derfor ikke et styringsverktøy for hvordan sektoren skal prioritere, men skal gi handlingsrom for å tilpasse ressursbruken etter lokale behov. Rammefinansieringen og inntektssystemet legger på den måten til rette for at kommunesektoren kan tilpasse ulike tiltak, for eksempel klimatiltak, etter de lokale forholdene.

Spørsmål:

5. Er det beregnet en klimaeffekt av ferjeavløsningsordningen sett opp imot muligheten for nullutslippsferger på strekninger som er aktuelle for ordningen?

Spørsmålet er forelagt Samferdselsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Det er fylkeskommunene som er ansvarlige for gjennomføringen av fylkeskommunale ferjeavløsningsprosjekter, og for at tiltakene gjennomføres i henhold til gjeldende lover og regler. Departementet kjenner ikke til i hvilken grad fylkeskommunene har vurdert klimaeffektene opp mot mulighetene for nullutslippsferger på aktuelle strekninger, men viser til at forskrift om konsekvensutredninger stiller noen krav om forhold som skal vurderes i forbindelse med ulike planer og tiltak. En konsekvensutredning skal blant annet identifisere og beskrive de faktorer som kan bli påvirket og vurdere vesentlige virkninger for miljø og samfunn, herunder forurensning (utslipp til luft, herunder klimagassutslipp, forurensning av vann og grunn, samt støy) (jf. § 21).

Spørsmål:

6. Er det gjort noen beregninger for endringer i inntektssystemet for fylker som gir insentiv til investeringer i nullutslippsløsninger for kollektivtrafikk og energieffektivisering for bygg?

Svar: Inntektssystemet fordeler kommunesektorens frie inntekter basert på objektive forhold som fylkeskommunene ikke selv kan påvirke, og skal ikke være et insentivsystem. Det har derfor heller ikke vært aktuelt å gjøre beregninger av insentiveffekter. Men rammefinansiering og inntektssystemet legger til rette for en mer effektiv ressursbruk og for at fylkeskommunene kan tilpasse ulike tiltak, for eksempel klimatiltak, etter de lokale forholdene.

Transport:

Spørsmål:

Hvor mange anbud på ferger utløper de nærmeste fire år, og hvor mye anslår departementet at ekstrakostnadene ved krav til nullutslipp på ferger/busser – der dette er teknisk mulig å kreve – beløpe seg til?

Spørsmålet er forelagt Samferdselsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Seks samband i riksvegferjedriften har kontrakt som går ut innen utgangen av 2024. Tilsvarende tall for fylkesvegferjedrift er om lag 50 samband. I fylkesvegferjedrift drifter fylkeskommunene seks samband i egenregi, og syv samband er under rammetilskuddsordning. For en del av ovennevnte samband er ny kontrakt lyst ut/ny kontrakt inngått. Opplysningene bygger på status ved inngangen til 2020.

DNV GL har med utgangspunkt i oppdaterte opplysninger om inngåtte kontrakter for lav- og nullutslipps fylkesferjer beregnet netto miljøkostnad (merkostnad for lav- og nullutslippsteknologi). Denne rapporten publisert på regjeringens nettsider <https://www.regjeringen.no/id2702733>. Analysen fra DNV GL viser at fylkeskommunene har hatt merkostnader som følge av overgangen til lav- og nullutslippsteknologi. Netto miljøkostnad for fylkeskommunene over kontraktperioden varierer fra en besparelse på 30 mill. kroner opp til en merkostnad på 81 mill. kroner. Gjennomsnittlig netto miljøkostnad ligger på 20 mill. kroner. Til sammen er den estimerte netto miljøkostnad for de 29 sambandene som er med i analysen på i størrelsesorden 563 mill. kroner over kontraktperioden (kontraktperiodene varierer mellom 9 og 14 år). Her er det tatt hensyn til støtte fra NOx-fondet og Enova. DNV GL har ikke inkludert kostnader ved kaioppgradering eller nybygg som en del av netto miljøkostnad. De eksakte merkostnadene for kommende ferjeanbud kan variere og DNV GL påpeker at elektrisk ferjedrift både kan være både "enkler og mer krevende å få til, sammenliknet med det vi har sett til nå". Det er stor variasjon i kostnadene og "for å kunne gi et godt bilde av merkostnadene i et gitt samband må det gjøres en grundig analyse av det spesifikke sambandet der energibehov beregnes og reelle kostnadstall for både sjø- og landsiden hentes inn".

I 2019 la Regjeringen frem en plan for fossilfri kollektivtrafikk innen 2025. Som grunnlag for denne planen fikk Samferdselsdepartementet beregnet merkostnadene for fossilfrie løsninger innen buss, ferje og hurtigbåt. For busser viste disse beregningene at elbusser allerede i dag er konkurransedyktig på enkelte strekninger, selv om det gjennomgående er merkostnader knyttet til lav- og nullutslippsløsningene sammenlignet med den konvensjonelle dieselbussen. Departementet har ikke tall som viser de eksakte merkostnadene for anbud i den kommende fire års-perioden.

Spørsmål:

Ber om anslag for påløpte (og ikke kompenserte) merkostnader for de fylkeskommunene som har innført null- eller lavutslippsløsninger i kollektivtrafikken? Ber om oversikt fordelt på i) transportmiddel og ii)

Spørsmålet er forelagt Samferdselsdepartementet, som har gitt følgende svar:

DNV GL har med utgangspunkt i oppdaterte opplysninger om inngåtte lav- og nullutslipp fylkesferjer beregnet netto miljøkostnad (merkostnad for lav- og nullutslippsteknologi). Denne rapporten er publisert på regjeringens nettsider <https://www.regjeringen.no/id2702733>. Analysen fra DNV GL viser at fylkeskommunene har hatt merkostnader som følge av overgangen til lav- og nullutslippsteknologi. Netto miljøkostnad for fylkeskommunene over kontraktperioden varierer fra en besparelse på 30 mill. kroner opp til en merkostnad på 81 mill. kroner. Gjennomsnittlig netto miljøkostnad ligger på 20 mill. kroner. Til sammen er den estimerte netto miljøkostnad for de 29 sambandene som er med i analysen på i størrelsesorden 563 mill. kroner over kontraktperiodene (kontraktperiodene varierer mellom 9 og 14 år). Her er det tatt hensyn til støtte fra NOx-fondet og Enova. DNV GL har ikke inkludert kostnader ved kaioppgradering eller nybygg som en del av netto miljøkostnad. Samferdselsdepartementet har ikke tilsvarende tall for påløpte merkostnader ved lav- og nullutslippsløsninger for buss og hurtigbåt.

Spørsmål:

Anser departementet at det nå er teknologi til å kreve lavutslipp/nullutslipp/spesielle miljøvennlige løsninger ved anbud på hurtigbåtsrekninger, og hva vil ekstrakostnadene for fylkeskommunene i så fall beløpe seg til ved slike krav?

Spørsmålet er forelagt Samferdselsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Regjeringens handlingsplaner for fossilfri kollektivtrafikk og grønn skipsfart har varslet at regjeringen vil vurdere krav til lav- og nullutslippsteknologi i hurtigbåter der forholdene ligger til rette for dette. Samferdselsdepartementet har ikke tall som viser ekstrakostnadene ved å stille slike krav. Dette vil være en naturlig del av de vurderingene departementet vil gjøre. Ekstrakostnadene vil være avhengig av hvilket krav staten evt. skal stille til hurtigbåtene.

Spørsmål:

Vil departementet samarbeide med andre departementer for å få til en samordning av offentlige innkjøp av drosjekjøring? (Skolekjøring, pasientkjøring, TT-kjøring) – blant annet for å opprettholde drosjetilbudet i distriktene.

Spørsmålet er forelagt Samferdselsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Ansvar for kjøp av drosjetjenester er fordelt mellom ulike sektorer og ulike forvaltningsnivå. Det er staten ved helseforetakene som er ansvarlig for kjøp av pasienttransport, mens fylkeskommunene er ansvarlig for TT-ordningen og kjøp av skoleskyss. Ulike hensyn gjør seg gjeldende for organisering og kjøp av transport i de ulike sektorene.

Samferdselsdepartementet ser likevel at det kan være fordeler med samordning av offentlig kjøp av drosjetransport, som også omfatter tilgjengelighet av drosje i enkeltturmarkedet. Det fremgår av Prop. 70 L (2018–2019) om endringer i yrkestransportlova (oppheving av behovsprøving for drosje mv.) at fylkeskommunene og helseforetakene bør vurdere å samordne kjøp i kontraktmarkedet og tildelinger av eneretter innenfor de gjeldende rettslige rammene. Innenfor gjeldende ansvarsfordeling vil det ikke være naturlig at departementene tar initiativ til samordning av kjøp av drosjetjenester. Behovet for kompensasjon for drosjetjenester, i form av enerett eller tilskudd, vil dessuten variere i ulike områder i landet. Det bør være opp til de lokale myndighetene og helseforetakene å vurdere, og evt. samarbeide om, organisering av kjøp.

Spørsmål:

Vil enerettsordningen for drosjekjøring medføre ekstrautgifter for fylkeskommunene dersom tilbudet skal være like godt som før endringene i yrkestransportloven, og i så fall – hvor mye vil dette beløpe seg til?

Spørsmålet er forelagt Samferdselsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Endringene i drosjereguleringen skal legge til rette for et mer velfungerende drosjemarked. I dag er drosjemarkedet mange steder, særlig i de store byene, preget av overkapasitet ved lav etterspørsel og underkapasitet ved høy etterspørsel. I distriktene kan det noen steder være langt mellom tilbyderne. Endringene i reguleringen gir løyvehaverne mulighet til å tilpasse tilbudet bedre til etterspørselen etter drosjetjenester. Dette vil bidra til et drosjemarked som er bedre tilpasset kundene. I den grad markedet ikke leverer et tilfredsstillende tilbud på kommersielt grunnlag, kan fylkeskommunene, på samme måte som i kollektivtransporten, tildele tilskudd eller enerett som kompensasjon for ytterligere tjenester. Fylkeskommunene må gjøre en konkret vurdering av transportbehovet og behovet for å gripe inn i markedet for å dekke dette. Enerettsmodellen gir fylkeskommunene mulighet til å kompensere uten bruk av økonomiske midler.

En friere regulering av næringen forventes generelt å gi kundene et bedre tilbud. Departementet kan ikke utelukke at det i noen tilfeller kan bli nødvendig med økonomisk

kompensasjon i tillegg til, eller i stedet for, enerett. Det er usikkert hvilke utgifter dette evt. vil medføre for fylkeskommunene. Hvorvidt det er nødvendig med økonomisk kompensasjon avhenger bl.a. av graden av nyetablering, hvor virksom konkurransen om eneretter blir og i hvilken grad tildeling av eneretter faktisk samordnes med kjøp av kontraktkjøring. Endringene i reguleringen kan, også i distriktene, åpne for at markedet tilpasser seg på en mer effektiv måte, slik at transportbehovet dekkes av markedet på kommersielt grunnlag, evt. med tildeling av eneretter. I hvilken grad ny regulering vil gi ekstra utgifter for fylkeskommunene vil først vise seg når reguleringen har fått virke over tid. Det skal gjennomføres en evaluering av regelendringene etter 3 år.

Spørsmål fra utdanningsfraksjonen:

Spørsmål:

Hva er bevilgningsbehovet for skoleåret 2021/22 dersom alle skoler som i dag ikke oppfyller lærernormen om min 15/20 elever pr lærer skal få kompensert for merutgiftene normen har utløst?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet som har gitt følgende svar:

Tall fra Grunnskolens informasjonssystem (GSI) for skoleåret 2019-20 per 1. oktober 2019 viser at det er 1 141 flere lærerårsverk til ordinær undervisning i offentlige grunnskoler sammenliknet med i fjor. Nå er landssnittet 14,0 elever per lærer på 1.–4. trinn. Til sammenlikning var det i 2014-2015 16,2 elever per lærer. Samlet for 1.–10. trinn i grunnskolen er det nå 15,9 elever per lærer i ordinær undervisning, mot 17,0 i 2014-15. På 1.-4. trinn oppfyller 81 prosent av skolene normen skoleåret 2019-20, en økning på 5 prosentpoeng fra året før. På 5.–7. trinn og 8.-10.trinn oppfyller henholdsvis 92 prosent og 86 prosent normen, som er omtrent som året før.

I tillegg til skolene som allerede oppfyller lærernormen, er det flere skoler som nesten oppfyller kravene. På 1.–4. trinn mangler 7 prosent av skolene mindre enn et halvt årsverk på å oppfylle kravene i lærernormen. Tilsvarende tall for 5.–7. trinn og 8.–10. trinn er henholdsvis 5 prosent og 4,7 prosent.

Ifølge Utdanningsdirektoratet mangler det 700 årsverk for at alle skoler skal oppfylle normen, forutsatt at det ikke er omdisponering av lærerressurser mellom trinn internt på skolene. Gjennomsnittlig kostnad for et årsverk lærer i grunnskolen er i 2020 anslått til om lag 765 000 kroner. Kostnaden for 700 årsverk er om lag 535,5 mill. kroner.

Når kommunene får nye oppgaver skal kommunesektoren samlet sett kompenseres for de nye oppgavene og endringer i regelverk. Kommunesektoren er kompensert mer enn fullt ut for innføringen av lærernormen, selv når behovet for kompensasjon beregnes på kommunenivå og ikke for kommunene samlet. Regjeringen mener derfor at det er lagt godt til rette for innføring av normen.

Spørsmål:

Hva er bevilgningsbehovet i 2021 og 2022 for å kompensere skolene for økte utgifter i forbindelse med at lærernormen fra og med 1. august 2019 styrkes til maks 1 lærer per 15 elever i 1.–4. klasse og 1 lærer per 20 elever i 5.–10. klasse?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Lærernormen i grunnskolen ble innført høsten 2018 og skjerpet ytterligere fra og med høsten 2019. 2020 er det første året den skjerpede normen har helårseffekt.

Høsten 2018 og i 2019 fikk kommunene øremerket tilskudd for å finansiere lærernormen. I 2020 ble det øremerkede tilskuddet innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. 1 316,8 millioner kroner ble innlemmet og fordelt etter en særskilt fordeling som tar hensyn til kommuner som trenger et stort antall lærerårsverk. Midlene som ble innlemmet i rammetilskuddet må ses i sammenheng med veksten i de frie midlene. 400 millioner kroner av veksten i de frie midlene til kommunene i 2020 er begrunnet med tidlig innsats i skolen, som blant annet kan benyttes til flere lærerårsverk.

Samlet innebærer dette at midler som kan benyttes til flere lærerårsverk som følge lærernormen, er videreført på om lag på samme nivå i 2020 som i 2019.

Når kommunene får nye oppgaver skal kommunesektoren samlet sett kompenseres for de nye oppgavene og endringer i regelverk.

Lærertetthetsnormen gjelder på hovedtrinn på skolenivå. Beregningen av kompensasjon i 2018 og 2019 ble gjort på skolenivå fordi det ble lagt til grunn at kommunene hadde fleksibilitet til å flytte årsverk mellom trinn på den enkelte skole, men ikke mellom skoler i den første tiden etter innføringen av normen. Regjeringen legger til grunn at det er mer fleksibilitet til å flytte lærerårsverk mellom skoler i den enkelte kommune i årene som kommer. I 2020 er lærernormen mer enn fullt ut kompensert, selv når behovet for lærerårsverk for å oppfylle normen er beregnet på kommunenivå.

Kommuner med skoler som behøver flere lærere på ett eller flere hovedtrinn for å oppfylle normen, kan løse behovet på flere måter: med nyansettelser, ved å flytte lærerårsverk mellom hovedtrinn på den enkelte skole, eller ved å flytte lærerårsverk mellom skoler innad i den enkelte kommune.

Spørsmål:

Hva er kostnaden for å oppfylle bemanningsnormen i private barnehager i 2021. Ber om oversikt fordelt på små, mellomstore og store barnehager.

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Bemanningsnormen i barnehage er innført fra 1. august 2018, og barnehagene hadde frist frem til 1. august 2019 til å oppfylle bemanningskravet. De siste tilgjengelige tallene, som er fra høsten 2019, viser at 94 prosent av alle private barnehager oppfylte bemanningsnormen. Det har vært betydelig økning i andelen barnehager som oppfylte bemanningsnormen fra 2018 til 2019, og Kunnskapsdepartementet forventer at alle private barnehager vil oppfylle normen i 2021. Kunnskapsdepartementet viser til Prop. 117 S (2019–2020) side 49-50 for nærmere omtale av utviklingen i bemanningstettheten i barnehagene.

Departementet viser videre til Utdannings- og forskningskomiteens brev av 23. april 2018 vedrørende Prop. 67 L (2017-2018) Endringer i barnehageloven mv. (minimumsnorm for grunnbemanning, plikt til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO mv.), der statsråden ga følgende svar:

"Bemanningsnormen, slik den er foreslått i Prop. 67 L (2017-2018), er oppfylt i kommunale barnehager på nasjonalt nivå. Regjeringen mener derfor at bemanningsnormen er fullfinansiert. Kunnskapsdepartementet har kostnadsberegnet kompensasjonen til kommunene som følge av innføringen av bemanningsnormen i tråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder om Statlig styring av kommuner og fylkeskommuner. I veilederen heter det at «ved oppgave- og regelendringer med økonomiske konsekvenser for kommunesektoren skal kommunene tilføres eller trekkes midler i rammetilskuddet, i samsvar med anslåtte merutgifter eller innsparinger for kommunene eller fylkeskommunene samlet.

Regjeringens bemanningsnorm følger samme prinsipper og forholdstall som i NOU 2012:1 *Til barnas beste* og den forrige regjeringens Meld. St. 24 (2012-2013) *Framtidens barnehage*. I stortingsmeldingen om framtidens barnehage ble kompensasjonen til kommunene beregnet på samme måte som den nåværende regjeringen har gjort; det ble tatt utgangspunkt i nasjonale gjennomsnittstall og årsverksbehovet ble beregnet på nasjonalt nivå. Både våre og den forrige regjeringens beregninger er gjort i tråd med veilederen for statlig styring av kommuner og fylkeskommuner."

Spørsmål:

Ber om oversikt over proveny for finansiere 500 flere skolehelsesøstre i 2021?

Spørsmålet er forelagt Helse- og omsorgsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Med skolehelsesøstre legger Helse- og omsorgsdepartementet til grunn at det menes helsesykepleiere. Et kommunalt helsesykepleierårsverk er beregnet til å koste i gjennomsnitt 730 000 kroner, inklusive arbeidsgiveravgift og pensjon. I tillegg kommer kostnader knyttet til andre sosiale utgifter og følgekostnader.

Dersom det skal finansieres 500 flere helsesykepleiere i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, medfører dette en totalkostnad på 365 mill. kroner.

Det vises for øvrig til merknad om årsverksberegninger i svar på spørsmål 1 under "Helse- og omsorg".

Spørsmål:

Hva koster det å gjeninnføre ordningen med frukt for alle skoleelever, henholdsvis tilsvarende ordning som tidligere, og en ordning som dekker samtlige elever.

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Helårsvirkningen av å gjeninnføre ordningen med gratis frukt og grønt til elever som går på skoler med ungdomstrinn, og samtidig avvikle gjeldende abonnementsordning for denne gruppen (om lag 12,7 mill. kroner i 2020), er beregnet til om lag 242 mill. kroner i 2020.

Tilsvarende vil en ordning som dekker samtlige elever på barne- og ungdomstrinnene koste om lag 556 mill. kroner per år, forutsatt en avvikling av hele gjeldende abonnementsordning. Dette dekker innkjøp og frakt av frukten. I tillegg kommer administrasjons- og driftskostnader.

Det gjøres oppmerksom på at staten i dag dekker deler av dagens abonnementsordning for frukt og grønt over kap. 714, post 74 under Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Budsjettet for denne ordningen er om lag 20 mill. kr i 2020.

Kommunene vil kompenseres gjennom rammetilskuddet (kap. 571, post 60) ved en slik endring.

Spørsmål:

Hva vil være kostnaden ved en innføring av makspris i den kommunale kulturskolen på kulturskoleavgift per elev på hhv 1000 kr/år, 1500kr/ år, 2000kr/ år, 2500kr/ år og 3000kr/ år?

Svar: Jeg viser til svar på likelydende spørsmål under "Familie- og kultur" ovenfor.

Spørsmål:

Hvor stor andel av landets grunnskoler har per i dag et skolebibliotektilbud på skolen?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

For å få mer informasjon om tilstanden for skolebibliotek i Norge, stilte Utdanningsdirektoratet spørsmål om skolebibliotek til skoleeiere og skoleledere i Spørsmål til Skole-Norge 2018. Skoleledere fikk spørsmål om/tok stilling til påstander om skolebibliotekenes tilgjengelighet, organisering, funksjon, tilbud og rolle i opplæring. Skoleeier fikk spørsmål om planer og møteplasser for skolebibliotektilbudet.

Av svarene framgår at 88 prosent av grunnskolene har skolebibliotek. Ved å skille mellom type grunnskole, finner man at andelen med skolebibliotek er større ved barneskoler enn ved

1-10-skoler og ungdomsskoler. Andelen barneskoler med skolebibliotek er 92 prosent, mens andelen er henholdsvis 80 og 84 blant 1-10 skoler og ungdomsskoler.

Skolelederne som svarte at de ikke hadde skolebibliotek (totalt 74; 64 grunnskole og 10 videregående skoler), hadde mulighet til å krysse av for annet, og å spesifisere andre årsaker til at skolen ikke har skolebibliotek. I alt 34 respondenter benyttet seg av denne muligheten, og omtrent halvparten av disse svarer at de benytter et offentlig bibliotek i nærheten av skolen. Omtrent en fjerdedel svarer at pågående bygningsarbeid fører til at de midlertidig ikke har bibliotek. De resterende svarer at de har boksamlinger, men at disse er for små til å kunne klassifiseres som bibliotek, eller at de benytter seg av et bokbusstilbud. Samarbeid med folkebiblioteket i kommunen er mer utbredt i grunnskolen enn i videregående opplæring. 72 prosent av grunnskolene svarer at de har et slikt samarbeid, mens 43 prosent av videregående skolene svarer det samme.

Spørsmål:

Hva er kostnaden av å innføre økt tid til fysisk aktivitet, beregnet som en undervisningstime med faglærer, slik at elevene på hvert av grunnskolens trinn får minimum en times fysisk aktivitet pr dag, medregnet tiden som i dag er avsatt til kroppsøving og fysisk aktivitet.

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Det er tatt utgangspunkt i elevtall for skoleåret 2018-2019. Innenfor den tiden som er til rådighet til å besvare spørsmålet, har Kunnskapsdepartementet ikke hatt anledning til å oppdatere beregningen med nye tall. Kostnaden ved en uketime aktivitetstilbud med lærerlønn uten for- og etterarbeid på ett av trinnene på barnetrinnet er beregnet til om lag 100 mill. kroner i helårseffekt, og om lag 42 mill. kroner i høsteffekt. Dersom det skal kompenseres for for- og etterarbeid vil kostnaden være om lag 230 mill. kroner i helårseffekt og 96 mill. kroner i høsteffekt.

For ungdomstrinnet vil en uketime med for- og etterarbeid på ett av trinnene ha en kostnad på om lag 228 mill. kroner i helårseffekt og om lag 96 mill. kroner i høsteffekt. Dersom det ikke skal kompenseres for for- og etterarbeid, vil kostnaden være om lag 88 mill. kroner i helårseffekt og omlag 37 mill. kroner i høsteffekt.

På barnetrinnet vil én time fysisk aktivitet/kroppsøving hver dag utgjøre 35 uketimer totalt (5 timer i uken per trinn x 7 trinn). Fratrasket dagens uketimer til kroppsøving og fysisk aktivitet (14,5), gir det et behov for 20,5 nye uketimer. På ungdomstrinnet vil én time fysisk aktivitet hver dag utgjøre 15 uketimer totalt (5 timer i uken per trinn x 3 trinn). Fratrasket dagens uketimer til kroppsøving (6), gir det et behov for 9 nye uketimer.

Den samlede kostnaden uten for- og etterarbeid er om lag 2,9 mrd. kroner i helårseffekt og omlag 1,2 mrd. kroner i høsteffekt. Med for- og etterarbeid er kostnaden om lag 6,8 mrd. kroner i helårseffekt og om lag 2,8 mrd. kroner i høsteffekt.

Spørsmål:

Hva er kostnaden ved å lovfeste at minimum 50 pst. av de ansatte i barnehagen skal være barnehagelærere og minimum 25 pst. skal være fagarbeidere? Ber om oversikt fordelt på kapittel og post, samt en oversikt over snittet for andelen barnehagelærere og fagarbeidere for hver enkelt kommune.

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at det er 50 pst. og 25 pst. av grunnbemanningen som hhv. skal ha barnehagelærerutdanning og være fagarbeidere. Grunnbemanningen er assistenter, barne- og ungdomsarbeidere og pedagogiske ledere eller tilsvarende. I tillegg er det utdanningskrav til styrere, og de aller fleste styrere har barnehagelærerutdanning.

Departementet legger til grunn at 50 pst. barnehagelærere i grunnbemanningen lovreguleres i form av en pedagognorm der det minimum skal være én barnehagelærer per 6 barn under tre år og én barnehagelærer per 12 barn over tre år (1:6/1:12). Kommunene er allerede finansiert for å trappe opp til en pedagognorm på 1:7/1:14, jf. den skjerpede pedagognormen som ble innført 1. august 2018.

En skjerping av pedagognormen fra dagens 1:7/1:14 til 1:6/1:12 vil kreve omgjøring av om lag 2 100 barnehagelærerårsverk i kommunale barnehager. Departementet legger videre til grunn at de ekstra årsverkene vil erstatte assistenter uten barnehagelærerutdanning. KD har tatt utgangspunkt i gjennomsnittslønnen til en barnehagelærer, inkludert 30 pst. sosiale kostnader, jf. teknisk beregnings- og statistikkutvalg for kommunesektoren.

Tiltaket vil videre medføre økte tilskudd til de private barnehagene, som vil legge til rette for at også de private barnehagene kan øke pedagogandelen til 50 pst. Tilskuddet til private barnehager beregnes basert på kommunenes regnskap, og økningen i tilskuddet til private barnehager vil dermed normalt inntreffe noe senere. Ved å videreføre tidligere overgangsordning i forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager § 5a, vil de private barnehagene kunne få økt tilskudd til økt pedagogtetthet samtidig som de kommunale barnehagene.

Helårseffekten av tiltaket er 612 mill. kroner, med en halvårseffekt på 255 mill. kroner. Det er i beregningene lagt til grunn kompensasjon etter nasjonale gjennomsnittsbetraktninger. Departementet understreker at det er usikkerhet knyttet til kostnadsanslaget. Midlene fordeles over kap. 571, post 60.

Andelen årsverk med fagbrev som barne- og ungdomsarbeider i grunnbemanningen i kommunale barnehager var 26,0 pst. i 2019, i tillegg hadde 5,2 pst. av årsverkene i grunnbemanningen annen fagarbeiderbakgrunn. Kravet om 25 pst. fagarbeidere er dermed allerede oppfylt i gjennomsnitt for kommunale barnehager. Tilskuddet til private barnehager ble gjennom bevilgninger i statsbudsjettet for 2016, økt fra 98 til 100 pst. av det de kommunale barnehagene får i offentlig finansiering. Dette legger til rette for at de private

barnehagene kan ha samme andel fagarbeidere som de kommunale barnehagene. Kunnskapsdepartementet legger derfor til grunn at det ikke krever økte statlige overføringer å innføre et krav om 25 pst. fagarbeidere i grunnbemanningen i barnehagene.

For oversikt over andelen barnehagelærere og fagarbeidere i hver enkelt kommune viser Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet sin statistikkportal:

<https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-barnehage/>

Under temaet "Ansattes utdanning - årsverk" i barnehagestatistikken, kan man velge grunnbemanning som stillingstype, og det kan også sorteres på eierform (kommunal og privat). Da kan man se antall årsverk som er hhv. barnehagelærer, barne- og ungdomsarbeider, har annen høyere utdanning, har annen pedagogisk utdanning, har annen fagarbeiderutdanning eller har annen bakgrunn utover dette, både på nasjonalt, fylkes- og kommunalt nivå.

Spørsmål:

Hva er kostnaden å innføre gratis heltidsplass i SFO for alle 1. klassinger?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Kunnskapsdepartementet har gjort beregninger med to ulike forutsetninger for deltakelse i SFO: a) at deltakelse i SFO for barn på 1. trinn holdes på dagens nivå, og b) at alle barn på 1. trinn vil delta i SFO. Andelen av elevene på 1. trinn som deltar i SFO er 82 pst. Innføring av gratis skolefritidsordning vil antageligvis øke etterspørselen for SFO, med 100 pst. deltakelse for alle barn på 1. trinn som skissert i alternativ b) som et øvre kostnadsanslag.

Beregningene hensyntar kommunenes egne utgifter knyttet til opprettelse av nye plasser. I 2003 ble om lag 125 mill. kroner (2003-kroner) til SFO innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Alternativ a) tar utgangspunkt i at foreldres etterspørsel etter SFO-plass ikke endrer seg og holdes på dagens nivå, og medfører dermed ikke at kommunene må opprette nye plasser. I alternativ b) antas det 100 pst. deltakelse for alle barn på 1. trinn når tilbudet er gratis, og kostnadsanslaget inkluderer derfor kommunenes gjennomsnittlige egenfinansiering per plass for opprettelse av nye plasser utover dagens nivå. Ved innføring av gratis SFO er det sannsynlig at flere vil benytte seg av tilbudet og kommunene vil måtte tilby flere plasser. Departementet har imidlertid ikke grunnlag for å vurdere hvor mye antall plasser vil måtte øke.

- a) *Beregningen tar utgangspunkt i at deltakelse i SFO holdes på dagens nivå.* Kostnadene ved å innføre gratis skolefritidsordning utgjør kostnadene av å dekke gjennomsnittlig foreldrebetaling for barn på 1. trinn som bruker ordningen. Gjennomsnittlig foreldrebetaling i SFO for 20 uketimer (fulltidsplass) er 2 623 kr i måneden, og 28 853 kr i året (11 mnd.). Multiplisert med 51 101, antall elever i SFO på 1. trinn, gir dette en helårseffekt på om lag 1,5 mrd. kroner. Halvårseffekten er 600

mill. kroner. kroner.

b) *Beregningen tar utgangspunkt i at alle barn på 1. trinn vil delta i SFO.*

Kostnadene ved å innføre gratis skolefritidsordning inkluderer kostnadene av å dekke gjennomsnittlig foreldrebetaling for alle barn på 1. trinn og kommunenes egenfinansiering av nye plasser. Gjennomsnittlig foreldrebetaling i SFO for 20 uketimer (fulltidsplass) er 2 623 kr i måneden, og 28 853 kr i året (11 mnd.). Kommunens egenfinansiering av SFO per plass er i gjennomsnitt 9 351 kr i året. Det er 62 323 barn på 1. trinn. Helårseffekten av forslaget er 1,9 mrd. kroner, med en halvårseffekt på 800 mill. kroner. kroner.

Helårseffekten av forslaget om å innføre gratis skolefritidsordning til alle barn på 1. trinn vil derfor være i intervallet 1,5-1,9 mrd. kroner. Midlene vil fordeles over Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 571, post 60.

En eventuell innføring av tiltaket vil kunne medføre at kommunene tilpasser tilbudet med hensyn til kvalitet og til elevplasser som er mer kostnadseffektive. Videre vil en eventuell innføring kreve nærmere vurdering av forutsetningene som er lagt til grunn i beregningene. Beregningene tar utgangspunkt i GSI-tall for skoleåret 2018-19, og er oppgitt i 2020-priser.

Kunnskapsdepartementet understreker at det er usikkerhet knyttet til kostnadsanslagene.

Spørsmål:

Hva er kostnaden å innføre gratis heltidsplass i SFO for alle 2. klassinger?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Kunnskapsdepartementet har gjort beregninger med to ulike forutsetninger for deltakelse i SFO: a) at deltakelse i SFO for barn på 2. trinn holdes på dagens nivå, og b) at alle barn på 2. trinn vil delta i SFO. Andelen av elevene på 2. trinn som deltar i SFO er 76 pst. Innføring av gratis skolefritidsordning vil antageligvis øke etterspørselen for SFO, med 100 pst. deltakelse for alle barn på 2. trinn som skissert i alternativ b) som et øvre kostnadsanslag.

Beregningene hensyntar kommunenes egne utgifter knyttet til opprettelse av nye plasser. I 2003 ble om lag 125 mill. kroner (2003-kroner) til SFO innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Alternativ a) tar utgangspunkt i at foreldres etterspørsel etter SFO-plass ikke endrer seg og holdes på dagens nivå, og medfører dermed ikke at kommunene må opprette nye plasser. I alternativ b) antas det 100 pst. deltakelse for alle barn på 2. trinn når tilbudet er gratis, og kostnadsanslaget inkluderer derfor kommunenes gjennomsnittlige egenfinansiering per plass for opprettelse av nye plasser utover dagens nivå. Ved innføring av gratis SFO er det sannsynlig at flere vil benytte seg av tilbudet og kommunene vil måtte tilby flere plasser. Departementet har imidlertid ikke grunnlag for å vurdere hvor mye antall plasser vil måtte øke.

- a) *Beregningen tar utgangspunkt i at deltakelse i SFO holdes på dagens nivå.*
Kostnadene ved å innføre gratis skolefritidsordning utgjør kostnadene av å dekke gjennomsnittlig foreldrebetaling for barn på 2. trinn som bruker ordningen. Gjennomsnittlig foreldrebetaling i SFO for 20 uketimer (fulltidsplass) er 2 623 kr i måneden, og 28 853 kr i året (11 mnd.). Multiplisert med 47 777, antall elever i SFO på 2. trinn, gir dette en helårseffekt på om lag 1,4 mrd. kroner. Halvårseffekten er 600 mill. kroner. kroner.
- b) *Beregningen tar utgangspunkt i at alle barn på 2. trinn vil delta i SFO.*
Kostnadene ved å innføre gratis skolefritidsordning inkluderer kostnadene av å dekke gjennomsnittlig foreldrebetaling for alle barn på 2. trinn og kommunenes egenfinansiering av nye plasser. Gjennomsnittlig foreldrebetaling i SFO for 20 uketimer (fulltidsplass) er 2 623 kr i måneden, og 28 853 kr i året (11 mnd.). Kommunens egenfinansiering av SFO per plass er i gjennomsnitt 9 351 kr i året. Det er 62 934 barn på 2. trinn. Helårseffekten av forslaget er 2,0 mrd. kroner, med en halvårseffekt på 800 mill. kroner. kroner.

Helårseffekten av forslaget om å innføre gratis skolefritidsordning til alle barn på 2. trinn vil derfor være i intervallet 1,4-2,0 mrd. kroner. Midlene vil fordeles over Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 571, post 60.

En eventuell innføring av tiltaket vil kunne medføre at kommunene tilpasser tilbudet med hensyn til kvalitet og til elevplasser som er mer kostnadseffektive. Videre vil en eventuell innføring kreve nærmere vurdering av forutsetningene som er lagt til grunn i beregningene. Beregningene tar utgangspunkt i GSI-tall for skoleåret 2018-19, og er oppgitt i 2020-priser. Kunnskapsdepartementet understreker at det er usikkerhet knyttet til kostnadsanslagene

Spørsmål:

Hva er kostnaden å innføre gratis heltidsplass i SFO for alle 3. klassinger?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Kunnskapsdepartementet har gjort beregninger med to ulike forutsetninger for deltakelse i SFO: a) at deltagelse i SFO for barn på 3. trinn holdes på dagens nivå, og b) at alle barn på 3. trinn vil delta i SFO. Andelen av elevene på 3. trinn som deltar i SFO er 59 pst. Innføring av gratis skolefritidsordning vil antageligvis øke etterspørselen for SFO, med 100 pst. deltakelse for alle barn på 3. trinn som skissert i alternativ b) som et øvre kostnadsanslag.

Beregningene hensyntar kommunenes egne utgifter knyttet til opprettelse av nye plasser. I 2003 ble om lag 125 mill. kroner (2003-kroner) til SFO innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Alternativ a) tar utgangspunkt i at foreldres etterspørsel etter SFO-plass ikke endrer seg og holdes på dagens nivå, og medfører dermed ikke at kommunene må opprette nye plasser. I alternativ b) antas det 100 pst. deltakelse for alle barn på 3. trinn når tilbudet er gratis, og kostnadsanslaget inkluderer derfor kommunenes gjennomsnittlige egenfinansiering

per plass for opprettelse av nye plasser utover dagens nivå. Ved innføring av gratis SFO er det sannsynlig at flere vil benytte seg av tilbudet og kommunene vil måtte tilby flere plasser. Departementet har imidlertid ikke grunnlag for å vurdere hvor mye antall plasser vil måtte øke.

- a) *Beregningen tar utgangspunkt i at deltakelse i SFO holdes på dagens nivå.*
Kostnadene ved å innføre gratis skolefritidsordning utgjør kostnadene av å dekke gjennomsnittlig foreldrebetaling for barn på 3. trinn som bruker ordningen. Gjennomsnittlig foreldrebetaling i SFO for 20 uketimer (fulltidsplass) er 2 623 kr i måneden, og 28 853 kr i året (11 mnd.). Multiplisert med 38 075, antall elever i SFO på 3. trinn, gir dette en helårseffekt på om lag 1,1 mrd. kroner. Halvårseffekten er 500 mill. kroner.
- b) *Beregningen tar utgangspunkt i at alle barn på 3. trinn vil delta i SFO.*
Kostnadene ved å innføre gratis skolefritidsordning inkluderer kostnadene av å dekke gjennomsnittlig foreldrebetaling for alle barn på 3. trinn og kommunenes egenfinansiering av nye plasser. Gjennomsnittlig foreldrebetaling i SFO for 20 uketimer (fulltidsplass) er 2 623 kr i måneden, og 28 853 kr i året (11 mnd.). Kommunens egenfinansiering av SFO per plass er i gjennomsnitt 9 351 kr i året. Det er 64 831 barn på 3. trinn. Helårseffekten av forslaget er 2,1 mrd. kroner, med en halvårseffekt på 900 mill. kroner.

Helårseffekten av forslaget om å innføre gratis skolefritidsordning til alle barn på 3. trinn vil derfor være i intervallet 1,1-2,1 mrd. kroner. Midlene vil fordeles over Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 571, post 60.

En eventuell innføring av tiltaket vil kunne medføre at kommunene tilpasser tilbudet med hensyn til kvalitet og til elevplasser som er mer kostnadseffektive. Videre vil en eventuell innføring kreve nærmere vurdering av forutsetningene som er lagt til grunn i beregningene. Beregningene tar utgangspunkt i GSI-tall for skoleåret 2018-19, og er oppgitt i 2020-priser. Kunnskapsdepartementet understreker at det er usikkerhet knyttet til kostnadsanslagene.

Spørsmål:

Hva er kostnaden å innføre gratis heltidsplass i SFO for alle 4. klassinger?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Kunnskapsdepartementet har gjort beregninger med to ulike forutsetninger for deltakelse i SFO: a) at deltakelse i SFO for barn på 4. trinn holdes på dagens nivå, og b) at alle barn på 4. trinn vil delta i SFO. Andelen av elevene på 4. trinn som deltar i SFO er 30 pst. Innføring av gratis skolefritidsordning vil antageligvis øke etterspørselen for SFO, med 100 pst. deltakelse for alle barn på 4. trinn som skissert i alternativ b) som et øvre kostnadsanslag.

Beregningene hensyntar kommunenes egne utgifter knyttet til opprettelse av nye plasser. I 2003 ble om lag 125 mill. kroner (2003-kroner) til SFO innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Alternativ a) tar utgangspunkt i at foreldres etterspørsel etter SFO-plass ikke endrer seg og holdes på dagens nivå, og medfører dermed ikke at kommunene må opprette nye plasser. I alternativ b) antas det 100 pst. deltakelse for alle barn på 4. trinn når tilbudet er gratis, og kostnadsanslaget inkluderer derfor kommunenes gjennomsnittlige egenfinansiering per plass for opprettelse av nye plasser utover dagens nivå. Ved innføring av gratis SFO er det sannsynlig at flere vil benytte seg av tilbudet og kommunene vil måtte tilby flere plasser. Departementet har imidlertid ikke grunnlag for å vurdere hvor mye antall plasser vil måtte øke.

a) *Beregningen tar utgangspunkt i at deltakelse i SFO holdes på dagens nivå.*

Kostnadene ved å innføre gratis skolefritidsordning utgjør kostnadene av å dekke gjennomsnittlig foreldrebetaling for barn på 4. trinn som bruker ordningen. Gjennomsnittlig foreldrebetaling i SFO for 20 uketimer (fulltidsplass) er 2 623 kr i måneden, og 28 853 kr i året (11 mnd.). Multiplisert med 19 617, antall elever i SFO på 4. trinn, gir dette en helårseffekt på om lag 600 mrd. kroner. Halvårseffekten er 200 mill. kroner.

b) *Beregningen tar utgangspunkt i at alle barn på 4. trinn vil delta i SFO.*

Kostnadene ved å innføre gratis skolefritidsordning inkluderer kostnadene av å dekke gjennomsnittlig foreldrebetaling for alle barn på 4. trinn og kommunenes egenfinansiering av nye plasser. Gjennomsnittlig foreldrebetaling i SFO for 20 uketimer (fulltidsplass) er 2 623 kr i måneden, og 28 853 kr i året (11 mnd.). Kommunens egenfinansiering av SFO per plass er i gjennomsnitt 9 351 kr i året. Det er 65 967 barn på 4. trinn. Helårseffekten av forslaget er 2,3 mrd. kroner, med en halvårseffekt på 1,0 mrd. kroner.

Helårseffekten av forslaget om å innføre gratis skolefritidsordning til alle barn på 4. trinn vil derfor være i intervallet 600 mill. kr – 2,3 mrd. kroner. Midlene vil fordeles over Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 571, post 60.

En eventuell innføring av tiltaket vil kunne medføre at kommunene tilpasser tilbudet med hensyn til kvalitet og til elevplasser som er mer kostnadseffektive. Videre vil en eventuell innføring kreve nærmere vurdering av forutsetningene som er lagt til grunn i beregningene. Beregningene tar utgangspunkt i GSI-tall for skoleåret 2018-19, og er oppgitt i 2020-priser.

Kunnskapsdepartementet understreker at det er usikkerhet knyttet til kostnadsanslagene.

Spørsmål:

Hva er provenyeffekten av å øke timetallet med en undervisningstime i uka for de ulike fagene og trinnene i grunnskolen, inklusiv leksehjelp og fysisk aktivitet?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Kostnaden ved én uketime aktivitetstilbud med lærerlønn uten for- og etterarbeid, på ett av trinnene på barnetrinnet, er beregnet til om lag 100 mill. kroner i helårseffekt, og om lag 42 mill. kroner i høsteffekt (5/12). Dersom det skal kompenseres for for- og etterarbeid vil kostnaden være om lag 230 mill. kroner i helårseffekt og om lag 96 mill. kroner i høsteffekt.

For ungdomstrinnet vil en uketime med for- og etterarbeid på ett av trinnene ha en kostnad på omlag 228 mill. kroner i helårseffekt og omlag 96 mill. kroner i høsteffekt. Dersom det ikke skal kompenseres for for- og etterarbeid, vil kostnaden være om lag 88 mill. kroner i helårseffekt og omlag 37 mill. kroner i høsteffekt.

Kostnaden ved en uketime på ett trinn med assistent på barnetrinnet er om lag 80 mill. kroner i helårseffekt, og 34 mill. kroner i høsteffekt. På ungdomstrinnet vil kostnaden være om lag 70 mill. kroner i helårseffekt, og om lag 30 mill. kroner i høsteffekt.

I beregningene skiller det ikke mellom fag.

Spørsmål:

Hva er kostnaden ved å øke timetallet slik at alle trinn (1.-10.trinn) i grunnskolen får økt skoledagen med henholdsvis 1, 1,5, 2 og 2,5 undervisningstimer? Evt innsparinger ved for eksempel tilsvarende tidsreduksjon av skolefritidsordningen bes medregnes.

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Det er tatt utgangspunkt i tall for skoleåret 2018-2019. Innenfor den tiden som er til rådighet til å besvare spørsmålet, har Kunnskapsdepartementet ikke hatt anledning til å oppdatere beregningen med nye tall. På barnetrinnet vil kostnaden ved en uketime med lærerlønn m/ for- og etterarbeid være om lag 230 mill. kroner i helårseffekt og om lag 96 mill. kroner i høsteffekt. På ungdomstrinnet vil kostnaden være om lag 228 mill. kroner i helårseffekt og om lag 96 mill. kroner i høsteffekt.

På barnetrinnet vil én ekstra time hver dag utgjøre 35 uketimer totalt (5 timer i uken per trinn x 7 trinn). På ungdomstrinnet vil én ekstra time hver dag utgjøre 15 uketimer totalt (5 timer i uken per trinn x 3 trinn).

En utvidelse av skoledagen hver dag, på alle trinn i grunnskolen, vil om lag ha følgende kostnader:

Økt antall timer per dag på alle trinn	Helårseffekt	Høsteffekt
1 time	11,5 mrd.	4,8 mrd.
1,5 timer	17,2 mrd.	7,2 mrd.
2 timer	23 mrd.	9,6 mrd.
2,5 timer	28,7 mrd.	12 mrd.

Det er sannsynlig at en utvidelse av skoledagen på 1.-4. trinn kan medføre en reduksjon i tiden barna er i skolefritidsordningen. En utvidelse av skoledagen kan også medføre færre elever med heltidsplass i SFO og flere med halvtidsplass, noe som igjen vil kunne gi kommunen reduserte inntekter. Kortere oppholdstid i SFO kan ha en kostnadsreducerende effekt for driften av skolefritidsordningen, bl.a. til knyttet til bemanning/ årsverk. Andre utgifter kan være mer uavhengige av barnas oppholdstid, slik som utgifter til måltider, renhold o.a. I tillegg til at både innholdet, organiseringen og SFO-prisen varierer mellom kommunene, er også forholdet mellom kommunal egenandel og foreldrebetaling opp til den enkelte kommune å bestemme.

Spørsmål:

Hvor mange elever er det som har søkt, men fremdeles står uten lærlingeplass, og hvor mange av disse får opplæringen sin i skolen eller har sluttet? Ber om en oversikt som viser prosentvis andel for årene 2013 til 2020.

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Ved utgangen av 2019 stod 6 300 søkere til læreplass uten godkjent kontrakt. 4 500 av disse var ungdommer. Utdanningsdirektoratet har forbedret datainnsamlingen, slik at tall for dette fra og med 2019 ikke er sammenlignbare med tidligere år. I perioden fra 2012 til 2019 har antallet nye lærekontrakter økt med 24 prosent.

Tabellen under viser antall elever i Vg3 i skole som alternativ til læreplass i perioden 2017–19:

År	Antall elever i Vg3 i skole som alt. til læreplass
2017	1 203
2018	1 129
2019	1 098

Det vises for øvrig til en undersøkelse som Utdanningsdirektoratet gjorde av statusen til søkere med ungdomsrett som per 31. desember 2017 ikke hadde fått læreplass. I undersøkelsen så direktoratet på hva slags aktivitet denne gruppen var i frem til juni 2018 (<https://www.udir.no/tall-og-forskning/finn-forskning/tema/utdanningsspeilet/laereplass/>) :

- 1 588 hadde andre kontrakter (lærekandidat eller Vg3 i skole)
- 1 313 var i en eller annen form for videregående opplæring eller tok fag som privatist. Halvparten på påbygg.
- 971 var i arbeid eller tiltak
- 509 fikk kontrakt senere (enten lærekontrakt eller vg3 i skole)
- 1 140 hadde ukjent aktivitet.

Spørsmål:

Hvor mange nye lærlingplasser kan det forventes ved en økning av lærlingtilskuddet på henholdsvis 3 000, 5 000 og 10 000 kroner?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Departementet har ikke grunnlag for å anslå hvor mange nye læreplasser som vil opprettes som følge av bestemte økninger av lærlingtilskuddet.

Spørsmål:

Hvor mange videregående skoler i Norge tilbyr yrkesfag, og hvor stort er fylkeskommunenes samlede innmeldte behov for å oppgradere utstyrsparkene ved disse skolene? Ber om oversikt basert på fylker og studieprogram.

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

I skoleåret 2019-20 var det 312 videregående skoler med tilbud om yrkesfaglige utdanningsprogram. Departementet har ikke oversikt over samlede behov for å oppgradere utstyrsparkene ved disse skolene. I rapporten *Godt nok eller best mulig? Hovedrapport fra kartlegging av utstyrssituasjonen i videregående skole* (Ideas2evidence-rapport 6/2016), er hovedkonklusjonen at utstyrssituasjonen i yrkesfagene i hovedsak vurderes som god. Særlig skolene og skoleeier mener dette, mens representanter for arbeidslivet generelt er mer forbeholdne i sine vurderinger. Resultatene viser at utstyrssituasjonen på teknologitunge program systematisk vurderes som mer utfordrende enn på mindre teknologitunge program. Dette kommer fram både i skolenes og lærebedriftenes vurderinger. Kartleggingen viste at utstyrssamarbeid med lokalt næringsliv er mest vanlig når skolens egen utstyrssituasjon er mindre tilfredsstillende. Blant skoler som samarbeider, ser kvaliteten på samarbeidet ut til å ha en positiv effekt på utstyrssituasjonen. Både skolene og lærebedriftene ser potensiale for mer samarbeid.

Spørsmål:

Hvor mange videregående skoler står i fare for å bli lagt ned skoleåret 2020/2021, og hva vil det koste å opprettholde en desentralisert skolestruktur?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Departementet har ikke oversikt over videregående skoler som kan bli avviklet fra skoleåret 2020-21. Det er ikke tydelig for departementet hva det konkret siktes til med en desentralisert skolestruktur, slik at departementet har ikke holdepunkter for å anslå kostnader knyttet til dette. Fylkeskommunene har ansvar for å dimensjonere tilbudet av videregående opplæring i sitt fylke.

Spørsmål:

Hvor mange ungdommer som har fått avslag på asylsøknaden sin har ikke tilgang på opplæring, og hva vil det koste å gi alle ungdommer som har fått avslag på asyl rett til opplæring?

Spørsmålet er forelagt Kunnskapsdepartementet, som har gitt følgende svar:

Kunnskapsdepartementet har ikke hatt mulighet til å fremskaffe en oversikt over opplæringssituasjonen til personer med avslag på asylsøknaden innenfor tidsrammen for å besvare spørsmålet. Tilskuddsordningen for opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge (kap. 225 post 64) er i dag utformet slik at personer som bor på et mottak eller i omsorgssenter, utløser tilskudd selv om de har fått endelig avslag på sin asylsøknad. Kravet er at disse får opplæring.

Med hilsen

Nikolai Astrup